"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje $2.00
Kanadoje ir Lietuvoje $3.00
Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir Lietuvoje $1.50
Amerikoje $1.25
Apskelbimų kainų klauskit laišku.
Kreipianties su kokiais nors reikalais adresuokite:
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Geguzis & Co.

Represents over 9,000 Lithuanians in the City of Boston, 75,000 in New England and about 1,000,000 in the United States.
THE BEST ADVERTISING MEDIUM.
Advertising rates on application
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 35 | Telephone: So. Boston 506-M. | SO. BOSTON, MASS., RUGPIUČIO-AUGUST 29, 1923. | Telephone: So. Boston 506-M. | Metai XVIII

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Mainerių ir valdžios konferencija pakriko.

1 RUGSĖJO MES METAM DARBĄ, SAKO LEWIS.

Pennsylvanijos gubernatorius sušaukė da vieną mitingą.

Ar bus angliakasių streikas?

Taip, šią subatą, 1 rugsėjo, mes metam darbą, sako angliakasių unijos prezidentas Lewis. Streiko apskelbimas esąs jau parašytas.

Bet valdžios atstovai Washingtone sako, kad streiko nebusią.

Kurie jų geriau atspės, neužilgo pamatysim. Tuo tarpu gi daromos didžiausios pastangos, kad darbininkus su darbdaviais sutaikius. Toji konferencija, ką Washingtono valdžia buvo sušaukus Atlantic Cityje, pereitą sąvaitę pakriko, nes kasyklų baronai buvo užsispyrę ir nenusileido nei ant vienos jotos. Darbininkų atstovai norėjo taikytis; jie sutiko išleisti iš savo programos net "check-off" sistemą, vieną svarbiausių savo reikalavimų, tik norėjo, kad kompanijos pakeltų algą — dieniniams pridėt $2 į dieną, o tiems, ką dirba ant kontraktų, pakelt 20 nuošimčių. Bet kompanijos ir to nesutiko išpildyt. Jei mes pakelsime algą, tai ir anglies kainą turėsim pakelti $2.00 ant tono, pasakė kasyklų baronai.

Konferencija išsiskirstė nieko nenutarus ir mainerių pirmininkas Lewis pareiškė, kad šią subatą kietose mainose prasidės streikas. Nurodymai kaip mesti darbą jau parašyti, atspausdinti ir šį utarninką jau išsiuntinėti visiems unijų lokalams, taip kad jie pasiektų mainerius paskutinę šio mėnesio dieną.

Tuo tarpu Pennsylvanijos gubernatorius Pinchot, prezidento Coolidge įgaliotas, sušaukė savo sostinėj Harrisburge da vieną mainerių ir kasyklų atstovų konferenciją. Sakoma, kad jis bandys surasti kelią per vidurį. Jis siulysiąs, kad maineriams butų pakelta nuo 5 iki 10 nuošimčių algos, ir kad tą pakėlimą kasyklų kompanijos apsiimtų padaryti iš savo pelnų, nekeldamos anglių kainos. Panedėlį jis turėjo atskirą pasitarimą su darbininkų atstovais, o dabar turės tokį pasikalbėjimą su kasyklų baronais.

Darbas kasyklose negalįs but pertrauktas, nes artinasi žiema ir visuomenei reikalingas kuras.

Taigi visuomenė yra tas dievukas, kuriam tiktai darbininkai turi save aukauti. Jei ponams kapitalistams visuomenė ištikrųjų yra tokia brangi, tai kodel jie patįs nenori nieko jos labui paaukauti? Kodel jie negalėjo pripažinti darbininkų uniją ir išpildyt kitus mainerių reikalavimus ir tuo budu užtikrinti pristatymą visuomenei anglies?

Ne, ne visuomenė kapitalistams rupi. Jiems rupi sunaikinti mainerių organizaciją ir paskui priversti juos dirbti už pusdykį ir brangiai pardavinėti anglį. Jų tikslas yra plėšti visus: ir darbininkus, ir visuomenę.

Taigi, kuomet ponai gubernatoriai ir prezidentai kalba apie visuomenės reikalų apsaugojimą, tai žinokit, kad jie veidmainiauja.

BERGERIS SUGRĮŽO.

Pereitą nedėldienį sugrįžo iš Vokietijos Viktoras Bergeris, Amerikos Socialistų Partijos delegatas į tarptautinį socialistų kongresą Hamburge. Jis sakosi aplankęs 38 Vokietijos miestus ir įsitikinęs, kad dabartiniu laiku Vokietija negalinti Francijai nieko mokėti. Vokietijos gerbuvis remiasi ant išdirbystės, o dabar ji negali nieko išdirbti, nes visa jos žalioji medžiaga randasi Ruhro krašte, kurį dabar francuzai turi užgriebę. Taigi, kad Vokietija atsistotų ant kojų, reikia vieno iš dviejų: arba paliuosuoti Ruhrą, arba duoti Vokietijai kokį bilioną dolerių paskolos, kad ji galėtų nusipirkti žalios medžiagos savo fabrikams.

Užgrobimas francuzais Ruhro yra didžiausia piktadarybė pasaulyje, sako Bergeris. Ir šitoj piktadarybėj Amerika francuzų imperialistus remia. Jei Amerika nebutų karan įsikišus, Europa pati viena senai jau butų susitvarkius ir šiandien visiems butų buvę geriau.

LIGONIS IŠŠOKO PER LANGĄ.

Needhamo ligonbutyje, netoli Bostono, pereitą pėtnyčią "sukreizavojo" vienas ligonis, kuriam buvo padaryta operacija del aklosios žarnos. Jis parmušė nursę ir nėrė per stiklus laukan, išnešdamas langą su visais rėmais laukan, ir nušoko ant pievos. Policija vėliaus rado jį medžių kieme apalpusį ir sugrąžino atgal ligonbutin, bet jis turbut jau negyvens.

MAŽIAU APSIVEDIMŲ, O DAUGIAU PERSISKYRIMŲ.

Valdžios statistikų biuras skelbia, kad apsivedimų skaičius Amerikoje pradėjo eiti mažyn, o persiskyrimų kilti. Pavyzdžiui, pereitais metais šešiose valstijose, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Connecticut, New Jersey ir Deleware, apsivedimų buvo 80,883, arba 11,648 mažiau, negu metai pirmiau; tuo tarpu persiskyrimų pereitais metais šitose valstijose buvo 7,513, kuomet metai pirmiau buvo tik 5,793. Taigi persiskyrimų skaičius pakilo 1,720. Jei taip eis toliaus, tai apsivedimas visai išeis iš mados.

ANT KAPINIŲ MYLUOJASI.

Ištikrųjų atėjo laikai, kada priviso jau perdaug svieto. Jauniems žmonėms nėra kur ramiai ir pasimyluoti. Walthame, netoli Bostono, jaunos poros pradėjo vakarais rinktis ant kapinių ir tenai "daryti meilę", bet sužinojo kapinių komisija ir pakėlė triukšmą. Laikraščiai jau praneša, kad vakarais ant tų kapinių automobilių policija jau nebeleisianti. Na, ir sakykit, ką žmonės turi daryti: muštis nevalia, ir mylėtis nevalia!

ĮVEDAMA ORO PAŠTAS.

Amerikos paštas įveda oro skyrių. Orlaiviai lekios su laiškais iš New Yorko į San Francisco. Nuo vieno Amerikos krašto ligi kito kelionė oru tvers tik apie 24 valandas. Orlaiviai lėks dieną ir naktį. Norint siųsti laišką oru, prie paprasto adreso reikia da parašyti ant konverto: "Via air mail service."

Bet oru siunčiami laiškai yra brangiau apmokami: nuo New Yorko iki Chicagos reikia mokėti 8 centai, o nuo New Yorko iki San Francisco 24 centai.

UŽKLYDUSI KULIPKA UŽMUŠĖ MOTERĮ.

Netoli Bound Brook, N. J., pereitą nedėldienį buvo šitoks atsitikimas: tulas Gehlen važiavo automobilium su savo žmona ir dairėsi, kur bus parankiau sustoti papiknikauti. Staiga jo moteris, nei žodžio nesakydama, susmuko nuo sėdynės ir sukniubo automobiliuje. Pasirodė, kad užklydusi kažin iš kur kulipka pataikė jai krutinėn ir užmušė. Kaip ir iš kur toji kulipka atsirado, niekas nežino.

ŽUVO DU LAKUNAI.

Netoli nuo Atlantic City pereitą nedėldienį nukrito vandenin orlaivis su dviem lakunais, ir abudu jie žuvo. Vienas jų buvo pagarsėjęs orlaivininkas kap. F. Fitzsimmons. Jis nusipirko orlaivį iš laivyno privatiniems savo tikslams. Nors jam buvo pasakyta, kad to orlaivio propeleras buvo silpnas ir kad nepataisius jį lėkti juo yra pavojinga, tečiaus jis nutarė išbandyti jį netaisius, ir atsitiko nelaimė.

UŽMUŠĖ 33 BLAIVYBĖS AGENTUS.

Washingtono pranešimu, nuo to laiko, kaip Amerikoje įvesta blaivybės įstatymas, kovoje su degtinės šmugelninkais tapo užmušta jau 33 blaivybės valdininkai.

PANAMOS KANALAS GERAI APSIMOKA.

Panamos Kanalo gubernatorius Morrow sako, jog kanalas duoda didelių pelnų, kad jis užsimokėjo už save jau keliolika kartų. Pavyzdžiui, į pusę rugpiučio mėnesio už perleidimą visokių laivų per tą kanalą Amerikos valdžia paėmė daugiau kaip $1,000,000.

Vilniaus traukinys įpuolė Nemunan.

50 ŽMONIŲ PRIGĖRĖ.

Suviršum 100 sužeista, jų tarpe keliolika emigrantų važiavusių Amerikon.

Iš Varšuvos pranešama, kad ant Vilniaus-Varšuvos geležkelio pereitą sąvaitę atsitiko didelė nelaimė. Bėgdamas iš Vilniaus visu greitumu pasažierinis traukinis netoli Gardino nušoko nuo bėgių ir įgriuvo Nemunan su visais žmonėmis. Penkiasdešimts pasažierių prigėrė, o daugiau kaip 100 buvo sužeista, tų tarpe keliolika emigrantų, kurie važiavo Amerikon.

UŽMUŠĖ BULGARIJOS ATSTOVĄ PRAGOJ.

Čeko-Slovakijos sostinėj Pragoj pereitą nedėldienį tapo trim šuviais užmuštas Bulgarijos ambasadorius Daskalov. Jo užmušėjas, A. Nikolov, 29 metų amžiaus bulgaras, tapo suimtas.

Daskalovas buvo paskirtas ambasadorium Čeko-Slovakijon da prie premjero Stambulinskio valdžios. Kuomet Bulgarijos militaristai Stambulinskio valdžią nuvertė, jie reikalavo, kad Čeko-Slovakija išduotų jiems Daskalovą, bet to reikalavimo Čeko-Slovakija neišpildė, ir štai Daskalovas tapo nušautas. Taigi aišku, kad jį nužudė dabartinės Bulgarijos valdžios agentas ar agentai.

VOKIETIJA KONFISKUOSIANTI SVETIMUS PINIGUS.

Berlino žiniomis, Vokietijos valdžia ketina konfiskuoti visus svetimų šalių pinigus. Žmonės, kurie laiko tokius pinigus paslėpę ir geruoju neatiduos, bus sunkiai baudžiami ir prie to da visi jų turtai konfiskuojami. Šitokių priemonių valdžia ketina imtis tikslu sustiprinti savo markę, nes manoma, kad svetimų pinigų tarp Vokietijos žmonių yra apie 300,000,000 aukso markių vertės.

AMNESTIJA RUSIJOS KALINIAMS.

Iš Maskvos pranešama, kad Centro Pildomasai Komitetas nutaręs paskelbti kai kuriems kaliniams amnestiją. Busią paliuosuota iš kalėjimų urvų tukstančiai darbininkų, kurių prasižengimai buvo papildyti iš priežasties nedarbo. Ar amnestija paties ir politinius kalinius, kurių taip pat yra tukstančiai, žinios nesako.

ŽADA SUŠAUDYT 11 MINISTERIŲ.

Bulgarijos sostinėj Sofijoj prasidėjo buvusios valdžios 11 ministerių byla. Visi jie yra kaltinami kurstymu žmonių prie sukilimo prieš dabartinę militaristų valdžią ir visiems jiems užtai gręsia sušaudymas. Dabar visi jie sėdi kalėjime. Vargas apgalėtiems!

RUSIJOS DEIMANTAI ATPIGO.

Savo laiku buvo labai pagarsėję Rusijos deimantai, kuriuos bolševikų agentai pradėjo gabenti šmugelio keliu į užsienį ir mainyti juos ant pinigų. Da nelabai senai Amerikoj buvo pasklydęs gandas, buk ant Brooklyno kapinių komunistai užkasę pilną grabą deimantų. Policija iškasė menamąjį grabą, bet deimantų nerado. Matyt, arba tas paskalas buvo pramanytas, arba policija nepataikė ant tikros vietos. Kiek anksčiau laikraščiai rašė, kad Maskvos agentai atgabenę caro karuną ir daugybę kitokių brangenybių į Londoną parduoti. Dabar iš Berlino pranešama, kad komisaras Krestinski, sovietų valdžios atstovas Berline, vedąs tenai didžiausią prekybą deimantais. Iš pradžių žmonės tuos deimantus labai pirkę, tečiaus dabar apsižiurėta, kad jie yra labai prastos rųšies: netikusiai piauti, prastai šlifuoti ir prie to da turį gelsvą spalvą. Todel jų kaina dabartiniu laiku labai nupuolusi, ir žmonės, kurie jų prisipirko, dabar jaučiasi labai apsivylę. Pirma už karatą Rusijos deimanto buvo mokama $300, o dabar ir $100 nenorima duoti.

STREIKIERIAI UŽVALDĖ MIESTĄ.

Vera Cruz mieste, Meksikoje, kilo generalis streikas. Sustreikavo visi darbininkai ir visokių įstaigų tarnautojai. Policija nors eina savo pareigas, bet pildo darbininkų unijos įsakymus. Visas miestas yra streikierių kontrolėj. Susitvėrė gyventojų sindikatas, kurie nemoka namų savininkams rendos. Pereitą sąvaitę to sindikato moterįs nuėjo ant rinkos ir mobilizavo visas namų tarnaites, kurios kas rytas ateina ant rinkos maisto savo ponams pirkti. Visos jos buvo nuvestos sindikato buklėn ir turėjo pasirašyti, kad nuo šiol prisideda prie streiko ir per 10 dienų nedirbs ponams jokio darbo.

AUSTRIJA ATSIGAUNA.

Austrijai pradeda gerai sektis. Jos finansų ministerija skelbia, kad per paskutinį pusmetį valdžia turėjusi pajamų $1,007,113,500 daugiau, negu buvo iš kalno apskaityta. Valdžios išlaidos per tą patį laiką sumažėjo ant $11,300,000.

360 TRILIONŲ MARKIŲ.

Berlino pranešimu, Vokietija turi jau išleidus 363,400,000,000,000 popierinių markių. Tai tokia suma, kokios neturi jokia kita šalis, išskyrus gal tik bolševikų Rusiją.

85 JAPONAI ŽUVO SUBMARINOJ.

Kobės uoste, Japonijoj, nuskendo nauja submarina su 85-kiais kareiviais. Ji buvo tik išplaukus į jures pirmutiniems bandymams, kaip staiga prisirinko vandens ir nuėjo dugnan.

Francuzija atmeta Anglijos sumanymą.

CUKRUS ATPIGO 2 CENTAIS.

Visos cukraus refinerijos Amerikoje paskelbė pereitą sąvaitę, kad jos nupigina smulkųjį cukrų iki $7.90 šimtui svarų. Tai yra truputį mažiau da negu 8 centai svarui. O betgi krautuvės ima po 10 centų ir daugiau.

IŠMUŠĖ LANGĄ IR IŠVOGĖ KRAUTUVĘ.

Pereito nedėldienio naktį New Yorke vagis išmušė didelį langą kailių krautuvėj ant Broadway ir pavogė už $25,000 kailių, kurie buvo tame lange išstatyti. Pakol pribuvo policija, vagis pabėgo.

NETOLI BOSTONO PRADĖJO KASTI ANGLĮ.

Apie 30 mylių nuo Bostono yra miestelis vardu Mansfield. Šalia to miestelio nuo senai jau buvo duobė pilna vandens. Dabar vanduo likos išpumpuotas ir keli maineriai kasa anglį iš tos duobės. Šį panedėlį prie duobės buvo jau apie 24 tonų kruva geros kietos anglies. Keli žydai sutvėrė kompaniją ir ketina varyti darbą ant trijų permainų, dieną ir naktį. Kad tenai yra anglies, tai jau senai buvo žinoma; da 1838 metais buvo susidariusi kompanija ir bandė atidaryti kasyklą, bet padirbus kiek laiko subankrutijo, nes nebuvo tiek anglies, kad darbas apsimokėtų.

376,000 AUTOMOBILIŲ MASS. VALSTIJOJ.

Motorinių vežimų regištracijos biuras praneša, kad nuo Naujų Metų iki šiol Massachusetts valstijoj užsiregistravo jau 376,000 automobilių.

TIESIA PER JURES NAUJĄ TELEGRAFO VIELĄ.

Šiomis dienomis nuo New Yorko pakraščio pradėta tiesti per Atlantiką naują telegrafo vielą, kuri eis per Naują Škotiją ir Azorus į Francijos miestą Havre. Jos ilgis po vandeniu bus 4,600 mylių. Tai bus jau išviso 18 vielų per Atlantiką.

ATRADO PASKENDUSĮ LAIVĄ SU AUKSU.

Anglijos laivų kėlimo ekspertai surado jurėse paskendusį laivą "Egypt", kuris žuvo pereitą vasarą su $43,375,000 vertės aukso. Jis randasi 384 pėdų gilumoje, bet turtai vistiek bus iškelti, o vėliaus ir pats laivas bus bandoma kelti.

GRAIKAI PABAIGĖ KARĄ SU TURKAIS.

Graikai ratifikavo padarytą Lozanoje taikos sutartį su turkais ir tuo budu karas tarp tų dviejų tautų skaitosi jau pabaigtu.

NEIŠEIS IŠ RUHRO, PAKOL VOKIEČIAI NEUŽMOKĖS.

Poincare pataria Vokietijai sudėti pinigus, taip kaip 50 metų atgal Francija sudėjo.

"Keleivyje" buvo jau rašyta, kad Anglija patarė francuzams pasitraukti iš vokiečių Ruhro ir leisti jiems kiek nors atsigauti. Prie to da Anglija pridurė, kad Ruhro užėmimas yra nelegalis.

Francuzijos militaristų galva Poincare dabar davė Anglijai savo atsakymą. Jisai pareiškia, kad Ruhro užėmimas esąs netik legalis, bet ir butinai reikalingas, kad privertus Vokietiją pildyt taikos sutartį. Ir francuzai neišeisią iš Ruhro pakol Vokietija neužmokėsianti jiems visų atlyginimų už karo nuostolius. Šitą francuzų nusistatymą remia ir jų talkininkė Belgija.

Poincare sako, tegul Vokietija padaro taip, kaip 53 metai atgal Francuzija padarė. Tuomet vokiečių armija buvo užėmus Franciją ir uždėjus ant jos 5,000,000,000 frankų karo kontribucijos. Ir vokiečiai tada pasakę francuzams: Užmokėkit, kitaip mes neišeisim. Ir Francuzija tuomet sudėjo reikalaujamus pinigus. Taigi tegul ir Vokietija dabar taip padaranti. Kitaip francuzai iš Ruhro neišeisią.

Vokiečiai sako, kad jie jau sumokėję Francuzijai 43 bilionus aukso markių, bet Poincare sako, kad vokiečiai negalį to prirodyti. Washingtono apskaitliavimu, vokiečiai sumokėję 25,000,000,000 aukso markių, bet Poincare sako, kad ir tas ne tiesa.

Naujas vokiečių valdžios galva, Stressemann, kalbėdamas pereitą sąvaitę pramonininkų susirinkime, pasakė, kad šiaip ar taip Vokietija turi Ruhro kraštą gelbėti. Jo nuomone, reikia su priešu tartis ir reikalaujamam atlyginimui surasti kitokių šaltinių, negu Ruhro kraštas. Apie tylų priešinimąsi francuzams jis nieko neminėjo. Vokietijos pramonė turinti aukauti viską, kad atgavus Ruhrą, nes be Ruhro ji negali gyvuoti.

Francuzams jo kalba patiko. Paryžiaus spauda pažymi, kad su tokiu vyru, kaip Stressemann, verta tartis.

Bet kaip Vokietija galėtų patenkinti francuzų imperialistus, kurie butinai nori ją sunaikinti, tai negalima įsivaizdinti.

HOTELYJE SUDEGĖ 11 MOTERŲ.

Muskoka miestelyje, Kanadoje, pereito nedėldienio naktį sudegė hotelis, kuris buvo pilnas vasarotojų. Dabar jo griuvėsiuose atrasta sudegusių 11 moterų.

RECEIVED PAYMENT
J. G. CEGUZIS & CO.

APŽVALGA

LIAUDININKAI VĖL SU KRIKŠČIONIMIS.

Lietuvos valdžios organas "Lietuva" 147-tame numeryje praneša, kad į naują ministerių kabinetą inėję ir valstiečiai-liaudininkai. Girdi:

"Naujai išrinktasai Respublikos Prezidentas tuojau sušaukė frakcijų atstovus pasitarti del vyriausybės sudarymo. Nors jau ir anksčiau ėjo tarp frakcijų pertrakcijos tuo reikalu, bet nuo to momento derybos ėmė eiti labai intensyviai. Tik po ilgų svarstymų pasisekė prieiti prie tam tikro susitarimo tarp trijų krikščioniškųjų frakcijų ir valstiečių liaudininkų. Birželio 29 d. p. E. Galvanausko sudarytasai Ministerių Kabinetas gavo Resp. Prezidento patvirtinimą.

"Į naująjį kabinetą ėeina iš Ukininkų Sąjungos vienas (p. Petrulis), iš krikščionių demokratų trys (p.p. Bistras, Krupavičius, Tumėnas), iš valstiečių liaudininkų du (p.p. Naruševičius ir Žalkauskas), kiti prie partijų nepriklauso, išskyrus p. Rozenbaumą — sionistų.

"Balsuojant pasitikėjimo formulą, už naująjį Ministerių Kabinetą balsavo ir tautinių mažumu atstovai, tik buvusieji posėdy socialdemokratai (gal takto žvilgsniu) nuo balsavimo susilaikė. Tokiu budu koalicinio Kabineto pasitikėjimas priimta vienbalsiai."

Taigi pasirodo, kad opozicijoj yra tik vieni socialdemokratai. Valstiečiai-liaudininkai, kurie prieš rinkinius dėjosi tokiais dideliais klerikalų priešais, po rinkimų vėl padavė jiems savo ranką.

YRA VISOKIŲ "FARAONŲ".

Kauno "Darbininkas" (klerikalinės Federacijos organas), rašo apie faraonus. Sako:

"Faraonai gyveno labai senai, senai, ir valdė nedidelę valstybėlę, kuri vadinosi Egiptu. Tečiau nors ir senai jie gyveno, jų vardas pasiliko žmonių atmintyje; nors jie gyveno mažoje valstybėlėje, tečiau apie juos žino visas pasaulis. Bet ką apie juos žmonės žino ir delko juos atmena?

"Nugi, žino, jog Faraonai elgėsi su žmonėmis labai žiauriai, žino, jog nekreipdami domės į tai, kad žmonės badu mirė, Faraonai veržė iš badaujančių burnos paskutinį kąsnį, šlavė iš aruodų paskutinį grudą. Šitas nedoras Faraonų darbas sukėlė žmonėse didžiausio pasipiktinimo ir tas žmonių pasipiktinimas tęsiasi per amžių amžius beveik visam pasaulyje. Ir niekas geruoju Faraonų nemini, o tik piktuoju. Nes jų darbai buvo baisus, pikti."

Šiandien tokiais faraonais esą rusų komisarai, sako "Darbininkas". Jie irgi susilauksią žmonijos prakeikimo, nes kuomet milionai Rusijos žmonių miršta badu, komisarai parduodą užsienio spekuliantams javus, kad gavus pinigų savo agitacijai.

Žinoma, Rusijos komisarai elgiasi negerai. Bet ar Lietuvos kunigai daro geriau, negu Rusijos komisarai?

Lietuva yra daug biednesnė šalis negu Rusija. Lietuvos ukininkas da neturi žmoniškų namų. Jo grįčia pastatyta iš šiurkščių rąstų ir plyšiai tarp tų rąstų samanomis iškamšyti; stogas dengtas šiaudais ir tas pats tankiai kiauras; sienos stovi stačiai ant žemės, purvynas iš lauko ir vidury. Šitokioj grįčioj gyvena susikimšus visa šeimyna, visos vištos, o žiemos laiku tankiai buna dar veršis, avis su ėriukais ir kiaulės. Gi Lietuvos kunigai tuo tarpu lupa iš to ukininko paskutinį skatiką ir stato didžiausiais bokštais bažnyčias, kuriose paskui mulkina žmones pasakomis apie nebutą velnią ir pragarą.

Taigi ir jie yra "faraonai".

NE JIEMS PRIE MASONŲ PRIGULĖTI.

Miręs Amerikos prezidentas Hardingas buvo žymus Laisvųjų Masonų narys ir, jei ne mirtis, jis butų jau įgyjęs augščiausį tos organizacijos laipsnį. Pažymėjusi šitą faktą, "Sandara" sako:

"Šį faktą minime delto, kad klerikalų laikraščiai toyienio sužiniai skelbia melą, sakydami, kad tie 'bedieviai — masonai' tai yra žydų valdomi ir tyčia griauja katalikybę. Istikrųjų gi masonuose yra augščiausi Amerikos (ir kitų šalių) valdininkai ir pažymiausieji veikėjai. Kaip matote, miręsis prezidentas Harding buvo dasiręs ikĩ augščiausiojo, 33-čio, Masonų laipsnio. Masonas buvo garsus prezidentas Roosevelt. Ir vargu nors vienas iš naujasniųjų prezidentų nebuvo masonas. Į 33-čiąjį laipsnį dasigauna labai nedaugelis. Kiek žinoma, Anglijos (miręsis) karalius Edward buvo 33-čio laipsnio masonas.

"Beveik visose lietuvių bažnytinėse draugijose yra skyrius, uždraudžiantis nariui priklausyti prie masonų. Tas skyrius yra labai juokingas, nes masonai ne bile ką priima net ir į pirmąjį skyrių, ir visoje bažnytinėje draugijoje varga rastusi nors vienas jos narys, kurį masonai pas save priimtų, o čia jie į savo konstituciją rašo, kad masonas negali į pašelpinę draugiją įeiti. Žinoma, kad ir be tokio įstatymo negali, nes pas masonus įeiti yra tukstantis sykių sunkiau, nei kaip į kokią 'Juozapinę' ar 'Jurginę'."

Iš to išeina, kad jei koks parapijonas ir norėtų prie Masonų prisirašyti, jo nepriimtų, nes tai yra organizacija, kuri įsileidžia tiktai žymius žmones.

LIETUVOJ NEBLOGIAUSIA, SAKO DRG. GRIGAITIS.

"Naujienos" įdėjo draugo P. Grigaičio laišką iš Lietuvos, kuris sako, kad tenai nėra taip jau bolga, kaip tuli skundžiasi. Žinoma, Lietuvoje nėra tokių parankumų, kaip Amerikoje. Ir pats drg. Grigaitis skundžiasi, kad —

"Po Kauną tiek prisivaikščiojau, kad apšlubau — puslės ant kojų pasidarė. Tramvajus (kumelkos traukiamas) čia vaikščioja tiktai viena linija, todel, jeigu nenori nuolatos vežikus samdyti, tai turi žingsniuoti ir žingsniuot. Šalygatviai siauri, ne visur du žmogu gali greta eiti; o gatvės išgrįstos stambiais apvaliais akmenimis. Kai eini skersai gatvę, tai turi gerai žiurėti, kur žengi, kad kojos neišsisuktum."

Tečiaus —

"...Bendras įspudis, kurį šiuo metu daro Lietuva; yra neblogas. Šalis, tiesa, didelių turtų neturi; jos gyvenimas eina labai lėtai, — bet nepakenčiamo vargo ir desperacijos nematyti. Ir visi tikisi, kad ateityje bus geriau.

"Man irgi rodosi, kad nusiminti Lietuvos žmonėms nėra ko."

Plačiau apie Lietuvą "Naujienų" redaktorius ketina parašyti vėliaus.

JIE NEŽINO KĄ RAŠYTI.

Dvasiškųjų tėvelių "Draugas" prisipažįsta, kad jei ne socialistų laikraščiai, tai jie, kunigai, nežinotų apie ką rašyti.

"Mums nuobodu be 'N-nų'... Kartais nebežinai žmogus, apie ką čia beparašyti. 'N-os' prisikabina ir pagelbsti."

Taip rašo "Draugas" 186-tame savo numery. Ar mes nesakėme, kad jei ne pažangioji musų spauda, tai kunigai savo laikraščių visai neleistų — tokie jie liurbiai ir tinginiai!

VĖL AUKSO KARDAS.

Vyčių organas ("Vytis") 15 rugpiučio numery vėl kelia aukso kardo klausimą.

Kaip žinią, apie pora metų atgal vyčių suvažiavimas nutarė nupirkti aukso kardą ir dovanoti jį Lietuvos kariumenės vadui, generolui S. Žukauskui, kuris išvijo iš Lietuvos bolševikus ir atidavė lenkams Vilnių.

Tuo tikslu vyčiai įkurė "Aukso Kardo Fondą" ir jau buvo pradėję rinkti pinigus. Bet kuomet gen. Žukauskas tapo prašalintas kaipo lenkų pataikunas, vyčių sumanymas pasiliko neįkunytas.

Dabargi klerikalų valdžia vėl pakvietė S. Žukauską užimti vyriausiojo generolo vietą, ir todel vyčių organas sako, kad sumanytaį tuomet aukso kardą dabar reikia jam nupirkti ir įteikti. Pinigų tam tikslui esą surinkta $700.

Žudymo įrankyje vyčiai mato didelę garbę. Tai, mat, krikščioniška dvasia!

LATVIJA NORI GRĮŽTI PRIE RUSIJOS.

"Hearst's International" magazinas liepos mėnesio numery rašo:

"Iš visų atskilusių Rusijos dalių, Latvija turbut daugiausia yra pasiryžusi grįžti prie Rusijos atgal, kaip tik federacija kiek sustiprės. Maž daug tos pačios minties yra ir Estonija. Mažiausia prie to palinkus Lietuva. Siberija jau praktinai sugrįžo. Su Ukraina yra ypatingas klausimas. Ji yra tirštai žydų apgyventa, ir todel turi but labai atsargi, nes jei Rusijoj sugrįžtų reakcinė valdžia, tai tenai butų baisi žydų skerdynė. Dabartiniu laiku Ukraina gyvena su Maskva sutikime, ir kuomet gyvenimas nusistovės, neturėtų but priešinga ineiti federacijon, jei jai bus užtikrinta žydų apsauga."

Tokiai tautų federacijai neturėtų buti priešinga ir Lietuva. Kitaip tokios mažiukės valstybėlės neišlaikys, ir jei stipresni kaimynai jų nepavergs, tai jos pačios turės bankrutyt.

CHICAGOJ NĖRA NEI TREČDALIO "AMERIKONŲ".

Chicagos Komercijos Draugijos surinktomis žiniomis, dabartiniu laiku Chicagoje esą tiktai 28 nuošimčiai tikrųjų "amerikonų", tai yra tokių, kurie yra gimę iš čia gimusių tėvų. Taigi jų nėra nei vieno trečdalio.

Iš viso Chicagoje dabar esą 2,701,705 gyventojai. Tikrųjų "amerikonų" iš to skaičiaus esą 752,329, o ateivių ir gimusiųjų iš ateivių — 1,947,376.

Bijo, kad Lietuva nesušelmėtų.

Tulas K. "Lietuvos žinioše" rašo:

Daug jau buvo pas mus, ypač pažangos ir klerikalų spaudoje, prirašyta apie demokratizmo bankrūtavimą. Tiesa, kad nemaža atrasta jo ydų. Bet didžiausią demokratizmo diskreditavimą bandė daryti bolševikai. Galų gale po penkių metų bandymo Rusijoj, rodos, bankrutyja ne demokratizmas, bet diktaturos principas. Pasirodė, kad tokios katastrofingos bolševizmo padėties svarbiausios priežastys, tai ne bolševizmo principai, bet patys jų pildytojai. Umu laiku prie bolševikų perėjo visokių šelmių aibės, kuriems rupėjo tik pasipelnavimas ir valdžios savo reikalams išnaudojimas.

Neužilgio valdžios viršunėse pas bolševikus pasirodė tokie asmens, kuriems vieta ne Kremliaus rumuose, bet katorgoje. Interesinga, kad dažnai didžiausiais bolševizmo šalininkais apsireiškė kaip tik tie, kurie čaro laikais buvo didžiausiais caristais arba taip vadinamais juodašimčiais. Jie daugiausiai įsibrovė į črezvičaikas ir politbiurus, į politkomisarus. Iš jų išėjo didžiausi bolševikų teroro veikėjai. Tokie tipai daugiausia žmonių išžudė.

Jie visur afišavosi ir afišuojasi kaip tikri urabolševikai. Ir gamtoje matome, kaip pulklai moka prisilaikyti, prie įvairių aplinkybių parazitai. Čia irgi matyt pasikartoja universalis gamtos įstatymas: išlieka tas, kuris geriausia moka aplinkybėms prisitaikinti. Klaida yra manyti, kad revoliucija apvalo žmoniją. Ne, per revoliuciją žuva idealingiausi asmenys, su augščiausiu sielos išsilavinimu, ir revoliucijos laimėjimai tenka... parazitams.

Šiokio-tokio panašumo į tai galime rasti ir Lietuvos revoliucijoje. Ypač pastaraisiais musų nepriklausomybės metais mes matome nemaža "pagarsėjusių" naujų visuomenės "veikėjų," kuriems pirmiau vien tik karjera rupėjo.

Taip-pat jau matosi tarp tokių valio—patriotų ir valio—veikėjų pirmiau buvusių lenkų, rusų patriotų. Dabar jie, prisitaikydami prie naujų aplinkybių, jau stengiasi kiek galėdami išrodyti tikrais Lietuvos gyvėjais, tikrais patriotais ir net valio—patriotais.

Tokių ekzempliorių gali užtikti visur, bet daugiausia črezvičaikinėse įstaigose. Jie galingi — ir apsmeis, ir pakiš ką kur reikia, ir kreivai paliudys, ir kiekvieną bolševiku padarys, jei tik jiems lieps, arba jei bus jiems nauda iš to, jie kitą parduos ir patys parsiduos. Jie iš kiekvieno įstatymo, iš kiekvieno privalomo įsakymo, iš kiekvieno uždraudimo randa sau pelno šaltinį.

Tokie žmonės ypač gerai tarpsta nedemokratingose valstybėse, nes ten nėra visuomenės kontrolės, nėra spaudos laisvės, nėra šelmiams grąsos.

Lietuva, pereitais metais naujam krikščionių demokratų kursui užėjus, buvo jau bejbrendanti į tokį karjeristų įsivyravimą.

Nors dabar, kiek kitokiems žmonėms, valstybės vairą paėmus, tokiems elementams bus turbut sunkiau savo tamsųs darbeliai varyti, bet pavojus Lietuvos sušelmėjimo nepraėjo.

Tamsios jiegos šviesos bijo. Tikriems Lietuvos nepriklausomybės gynėjams reikia ir toliau budėti, reikia visur tamsųs darbai į šviesą kelti.

Laisva spauda tokiai kovai yra butinas dalykas. Tad stiprinkimės, kad šelmiai nepaimtų viršų, nes tada jie tikrai demokratizmo idėjas diskreditnos, turėdami kur reikia balsų didžiumą savo pusėje.

Pabaltės valstybių konferencija.

Pabaltės valstybių konferencija Rygoje tęsėsi tris dienas, t.y. liepos 9—11 d. Tuo laiku įvyko du plenariai posėdžiai, vienas bendras abiejų komisijų posėdis ir po du atskirų kiekvienos (politinės ir ekonominės — juridinės) komisijos posėdžiu. Priimta kelios rezoliucijos, kurios čia paduodamos. Del Tautų Sąjungos numatyta bendras veikimas joje visais klausimais, kuriais konferavusios valstybės bendrai suinteresuotos. Taip pat busią prisilaikoma bendros taktikos, statant ir renkant kandidatus į Tautų Sąjungos konferencijos prezidiumą ir komisijas, į Tautų Sąjungos prezidiumą ir į nuolatinį tarptautinį teismą, taipgi tarptautinio darbo biuro prezidiumą ir administratyvę tarybą. Tautų Sąjungos pakto X punkto pakeitimą konferencija pripažista negalimu. Juridiniais ir ekonominiais klausimais pabrėžiama reikalingumas: a) sudaryti artimiausioj ateity konvenciją apie prasikaltėlių išdavimą; b) prisidėti prie Haagos 1905 m. birželio 17 d. konvencijos apie civilį procesą; e) išdirbti konvencijos projektas apie teismo sprendimo įvykinimą; d) unifikuoti jurininkystės, taipgi vekselių įstatymai. Latvijos vyriausybė apsiima sušaukti specialistų konferenciją rugsėjo mėnesį prisirengti tarptautinei konferencijai muito reglamento klausimais, kurion kviečia Tautų Sąjunga Ženevon spalių 15 d. Pasų ir vizų reikalais rezoliucijose numatyta palengvinimai ir formališkumo sumažinimas.

Latvių diplomatinėse sferose ir spaudoje del konferencijos pasekmių nelabai tesidžiaugiama. Visi mato konferencijoje nedaugiau naudos už paprastą ekskursiją su diplomatinių mandagumų pasikeitimu. Blogą įspudį padarė neatvykimas Lenkijos užsienio reikalų ministerio Sejdos. Pats Mejerovič atvirai išsireiškė, kad Sejdos neatvykimas suardė visus Latvijos užsienių vadovybės išdirbtus planus. Prie tokių aplinkybių nebuvo galima ir laukti kokių nors konkrečių žygių sąjungos juridiniam užtvirtinimui ala užpernykštė Varšuvos accord politique. Suomių nusistatyme nebuvo matyti jokių permainų toje padėty, kuri vertė juos susilaikyti nuo Varšuvos sutarties ratifikavimo. Tiktai tarp Latvijos ir Estijos santykiai taip pagerėję, kad kelią į jų artimiausią susijungimą galima skaityti išlygintu. Latvijos ir Estijos užsienių reikalų ministeriai budami Rygoje susitarė rugsėjo pradžioje sueiti Taline į Latvijos—Estijos—Lietuvos konferenciją. Ten numatoma galutinai išrišti kai kurie dar esantieji neaiškumai ir, gal, sudaryti augštesnės tarpusavės sąjungos susitarimas. (Elta).

Žodis musų tautininkams.

Musų tautininkai per savo spaudą gana tankiai vien delei mažmožių daro stambių užmetimų socialistams. Taip ve, "Vienybėj" p. J. O. Širvydas nesigaili tam tikros ryšies komplimentų socialistams, kad tuomi juos pažeminus ir įžeidus. Vieną kartą jis yra pasakęs net šitokią "štuką": "Socialistai turės išnykti, nes laike pasaulinio karo jie save labai sukompromitavo". Pasakyta, ir užriestas kriukis. "Sandara", kaipo tautininkų organas, daug kartų eina į lenktynes su komunistų "Laisve", teikdama įvairiausių šmeižtų ant socialistų. Bus gana prisiminus nieku nepamatuotą užsipuolimą ant keleiviečių, potam išardymą socialistų mitingo So. Bostone. Iš šitų ir kitų dalykų labai lengva numatyti, kad musų tautininkai rankoves pasiraitoję laukia progų, kur galėtų užpult socialistus ir tautišku "raugu" juos apšventint, panaudojant net provokatorišką "balutijadą".

Dabar, kuomet p-lė Clare Sheridan parašė keliatą straipsnių į anglų spaudą apie Lietuvą, jos poniją ir jos liaudį, ir kuomet tas nelabasis "Keleivis" kai kurias jos straipsnių vietas perspausdino, ir nuo savęs pridėjo, kad, girdi, tas yra klerikalų valdžiai didelis antausis, — tai musų tautininkai gavo naujos progos anų metų graboriaus Liutkausko lupomis kalbėt apie socialistų nepadorumus. Ir kas tai matė tikėt tai korespondentei, ką ji rašo! Kad lietuvių burnos apvalios išvaizdos, kad lietuviai daug žemesnės kulturos už vokiečius ir t.t. — šitaip manyt, tai reiškią išsižadėt savo šalies "didvyriškumo" ir buti nelaimingu Juda! Mat, musų tautininkai laikosi to supratimo, kad kaip apie mirusius, taip ir apie savo šalį reikia vien tik gerai kalbėt, arba visai nieko. Šitokis fanatiškas nusistatymas verčia mane šį-tą prisiminti iš netolimos praeities musų tautininkų darbuotės.

Visi gerai atmenam pasaulinio karo įvykius, kuomet reikėjo rupintis šelpimu nuo karo nukentėjusių Lietuvos žmonių. 1915 metais Brooklyn, N. Y. buvo sušauktas visuotinas Amerikos lietuvių Seimas, kurio augščiausiu tikslu buvo visiems susiprasti teikime pagelbos karo audrų ištiktiems Lietuvos žmonėms. Musų tautininkai turbut nedrįs užsigint to fakto, kad jie suardė tą vienybės ideją ir sutvėrė sau atskirą fondą, per kurį visas surinktas aukas siuntė į Rusiją klerikalų vadovaujamoms įstaigoms, kurių tuli vadai iš po karo vargų išėjo su dideliais maišais pinigų. Tik atsiminkit, kiek tuomet srutų išliejo musų tautininkai ant socialistų galvų. Kaip jie tuomet net niekuo nekaltus žmones drabstė purvais. Prisiminkit niekinimą Bulotų ir velionės Žemaitės. Šitie visi prastos atminties įvykiai yra mums labai gerai atmenami, ir mes jų, turbut, neužmiršim. Plačiau nagrinėjant tų laikų įvykius, mes gerai atmenam, kaip jųs, tautininkai, tą visą laiką ėjote petys petin su visais atžagareiviais klerikalais, remdami jų siekimus ir jų politiką iki to laipsnio, kol klerikalai pasijuto ganėtinai tvirti, ir parodė jums savo užpakalį, paimdami Lietuvos politiškąjį vairą vien į savo rankas ir irkluodami su "dievo pagelba" arčiau prie Rymo. Dabar ir jųs jau matote, kad tas negerai, bet kuomet mes jųmis anuomet perspėjom nuo to klaidingo žingsnio, tai jųs mumis tuomet piktžodžiaudami niekinot, ir varėt toliau savo klaidingą darbą iki to laipsnio, kokiam šiandien randasi Lietuvos padėtis.

Turint galvoj šituos visus įrodymus ir padarytą žalą Lietuvos darbininkijai ir Lietuvos valstybės kurybos darbui, mes, socialistai, su pasididžiavimu galime pareikšti, kad mes prie tų klaidų, kokias tautininkai atliko, neprisidėjome. Atpenė, mes visur ir visuomet juos perspėjom. Musų L. S. S., kaipo grynai socialistiška organizacija, visad stovėjo ir tebestovi ant darbininkų klesos pamatų. Mes, kovodami už savo tautos darbininkų reikalus, visad turim omeny ir viso pasaulio darbininkų klesą ir jos gerovę. Musų tikslai yra viso pasaulio darbininkų tikslai, ir mes nuo savo tikslų, nuo darbininkų klesos uždavinių neatitolom, kaip kad mums yra primetama iš dešinės ir iš kairės. Priešingai, mes per šį karo ir revoliucijų laikotarpį daugiau išmokom ir daugiau pažinom savo klesos uždavinius, negu kuomet nors seniau. Mes pergyvenom triukšmingus revoliucijų upo metus, kur daugelis musų buvusių draugų liko tos audros suklaidinti ir parblokšti. Mes taip pat pergyvename savo šalies ir savo tautos patriotiškus šauksmus. Kaip vieni, taip ir antri neįjiegė mus parblokšti, suvilti ir galutinai atstumti nuo savo idealų — mes pasilikome ištikimi Markso tarptautiniam socializmui. Ir aš manau, kad likusieji L. S. S. draugai laikysis, kaip ligšiol, savo suprastų socializmo idėjų, eis išvien su viso pasaulio proletariatu ir kovos už visų darbininkų teises. Tuo pat laiku mes gelbėsime ir Lietuvos darbininkams. Lietuvos gi darbininkai, kaipo vienintėlė šalies demokratinė jiega, padarys musų Lietuvą tikrai laisva ir demokratiška valstybe. Tai ve koks yra musų credo.

K.

Trumpos Pastabos.

"Lietuvos" 170-tam numery skaitom, kad Šiaulių stotyje žandarai areštavo tulą davatką, pavogusią tulam Manskiui daiktus prie tikietų langelio. Davatka tą rytą buvo "dar burnoje nieko neturėjusi ir važiavo į Radviliškio atlaidus išpažinties." Tas parodo, kiek teisingumo ir doros pas tuos žmones, kurie vaikščioja išpažinties.

"Naujienos" praneša, kad 15 rugpiučio drg. Grigaitis jau išplaukęs iš Bremeno ir apie 25 rugpiučio turbut busiąs jau New Yorke.

Anglijoj dabartiniu laiku yra 1,212,000 bedarbių, ir jų skaičius kas diena auga. Pereitą savaitę jų eilės padidėjo 20,000 žmonių. Tai vis karo pasekmės.

Amerikos angliakasių streikas dabar išrodo jau neišvengiamas. Rengkimės prie šaltos žiemos.

Stanwich miestely,je Connecticut valstijoj, pereitą savaitę perkunas sudegino bažnyčią. Naktis buvo apsiniaukusi ir Dievas, matyt, nepažino savo namų.

Kas skaito ir rašo
Tas duonos nepraši

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas nieko neveikia
To niekas nepeikia

WORCESTER, MASS.

Mano įspudžiai.

19 d. rugp. netikėtai užkliydau į Worcesterį. Žinodamas, kad mieste nieko iš pažįstamų nesurasiu, nusibaladojau į Kliubo vasarnamį, kuris randasi šale Worcesterio, ant gražios ežero salos. Ištikro, laimingi Worcesterio žmonės, kad turi tokį gražų ežerą, kuris, tartum kokia juosta, apjuosia pusę miesto. Prie to ežero yra įtaisytos vasariniams pasilinksminimams vietos, kur žmonės vasaros karščiuose smagiai praleidžia laiką. Iš visų tautų lietuviai ant to ežero turi užėmę beveik geriausias pozicijas. Iš vienos ežero pusės Kliubo sala su puikiu vasarnamiu, iš kitos pusės — Apšvietos Bendrovės ir parapijos parkai. Kitų tautų draugijos tokių gražių vietų neturi.

Pirmiausia kelis žodžius noriu tarti apie Lietuvių Ukėsų Kliubo vasarnamį ir apie patį Kliubą. Vasarnamis pastatytas prie pat vandens ir turi visus parankumus: svetainę šokiams, kambarius komitetų mitingams, bizniui ir kitokiems reikalams. O pat apačioj, prie vandens, maudynės moterims ir vyrams. Norėdamas maudytis nueini į namo apačią, nusirengi ir išėjęs per duris šok tiesiai į vandenį. Toli eit nereikia, nes už žingsnio-kito jau gilu, kojomis žemės nesieki. Šventadieniais ir šiaip vakarais į Kliubo vasarnamį privažiuoja žmonių daugybė. Visas kalnelis buna apstatytas automobiliais. Tarpe publikos matosi daug gražaus čia augusio jaunimo. Kad suvažiavusi publika nenuobodžiautų, paprastai svetainėj buna parengtas šioks toks programas: muzika, dainos, ristynės, kumštynės ir pagalios šokiai. Viši, seni ir jauni, laiką praleidžia smagiai. Tik vieno dalyko Kliubo vasarnamy nepastebėjau, tai skaityklos. Reikėtų bent vienas kambarys paskirti skaityklai, kur žmonės, bent nuobodžiaudami, galėtų pasiskaityti laikraščių ir knygų. Tvarką vasarnamy veda rimtas ir pavyzdingas žmogus S. Purvinskas.

Pasiteiravęs pas senesnius Kliubo narius sužinojau, jogei prie Kliubo dabar priklauso net 900 narių. Tai didelė armija darbininkų žmonių. Jeigu visi kliubiečiai butų susipratę vyrai ir pažintų savo klesos reikalus, tai Kliubas galėtų lošti nemažą rolę ir politikoj. Reikia linkėti, kad Kliubo vadovai savo narius prie to vestų.

Nuo Kliubo salos teko nukeliauti į Apšvietos Bendrovės parką. Čia irgi vieta labai graži. Tik liudną įspudį daro iš žemės išsikišę muriniai stulpai sudegusios svetainės. Senasis didelis namas tapo perremontuotas ir jame įtaisyta nevisai maža svetainėlė. Šitame parke irgi smagu, gražu. Čia irgi žmonių netruksta: visi jie energiškai juda, kruta, diskusuoja, barasi, politikuoja, juokauja ir dainuoja. Daugelis žmonių šitą parką vadina bolševikišku, todel kad prie Apšvietos Bendrovės priklauso daug komunistų. Nepaisant kokie žmonės čia priklauso, bet vieta graži ir žmonėms, ypač susipratusiems darbininkams, šalintis nuo jos nereikia. Kur nors prigulėti yra daug geriau negu niekur. Visi mes esame lygus darbininkai ir visų musų reikalai yra vienodi. Tik reikia vienioms kitus suprasti, ir bus draugiškumas ir vienybė.

Šale Apšvietos Bendrovės parko yra ir lietuvių parapijos parkas, vadinamas Maironio parku. Šį parką delei stokos laiko neteko aplankyti, todel apie jį nieko negaliu pasakyti. Tik girdėjau žmonės kalbant, kad šį parką kunigas Jakaitis nupirkęs konkuruodamas su progresyviais. Mat, kad ir tamsiausi žmoneliai, vistiek jau vien tik bažnytėle ir poterėliais nepasiganėdina, bet ieško ir žemiškų pasismaginimų. Kunigas Jakaitis, bijodamas, kad jo parapijonai, lankydamiesi pas progresyvius, "nepaklystų" t.y. iš tamsos kelio neišeitų, priverstas buvo nupirkti jiems (suprantama, už pačių parapijonų pinigus) pasilinksminimui vietą. Kiti spėja, kad čia ir koplyčia bus pastatyta, taip kaip Lawrence'uj kun. Vermauskas yra padaręs. Mat, šventraštis sako: kur žmonės ten ir dievas. Be žmonių nėra nei dievo.

Tai tiek šiuo tarpu apie Worcesterį. N.

BALTIMORE, MD.

Kas pas mus yra ir ko stoka.

Pas mus randasi puiki didelė Lietuvių Svetainė, kur yra susitelkę visos pažangiosios organizacijos; čia jos laiko savo susirinkimus, balius ir daugelį kitų kulturinių, tautinių ir darbininkiškų uždavinių atlieka. Čia yra užlaikomas didelis viešas Lietuvių Knygynas, knygų randasi įvairaus turinio apie 2,000 egzempliorių. Laikraščiai pareina ne visi, nes knygynas priima tik tuos, kurie yra veltui knygynui siuntinėjami, prenumeruot gi neprenumeruoja nei vieno. Patį knygyną vietos lietuviai, regis, permažai įvertina, nes kiek teko pastebėt, tai skaitytojų permažai atsilanko, mat tik maža dalis žmonių supranta skaitymo vertę.

Antra didelė įstaiga, tai Amerikos Lietuvių Atletų Kliubas. Ši organizacija yra įkurta 25 d. balandžio, 1915 m. Per aštuonis metus savo gyvavimo, Kliubas yra įsigyjęs savo namą vertės apie 20,000, kur susirinkę Kliubo nariai praleidžia sau laiką užsiimdami gimnastika, bolių šaudymu, čekių lošimu ir t. t. Šimet Kliubas daro didelį pertaisymą: rengia puikias maudynes, kurios turės panašumo į Y.M.C.A. maudynes.

Kliubo nariu gali but kiekvienas doras lietuvis, įmokėdamas 25c. į mėnesį duoklių, ir gali naudotis visais Kliubo patogumais. Kliubo pirmininko pareigas eina Dr. Želvys; jis gana daug darbuojasi Kliubo labui. Tai bus vienas musų profesionalų, kuris savo aktingumu pralenkia kitus visus savo kolegas. Reikia paminėti, kad Kliube nenuilstančiai darbuojasi daugelis ir kitų draugų, tarp tų turbut ir p. J. Neikus. Turbut teisingai nariai įvertindami jo darbą sako, kad kaip p. Neikus ženysis, tai jie jam puikų keričiuką dovanų nupirks, kad jis daugiau tokių veiklių vyrų užaugintų.

Stoka pas mus dailės srityje gero chorvedžio. Šitas trukumas pas mus jau nuo keliato metų matyt, ir negalima jį užpildyti. Šiuom žygiu pas mus apart bažnytinio, kito choro nėra. Musų surengti vakarai užpildomi vien tik muzika, arba paprastu kliksmu, kas neduoda jokio smagumo ir atstumia liaudį, ypatingai jaunuolius veda prie galutinio užmiršimo musų puikių dainų. Apie kalbamąjį dalyką baltimoriečiai turi labai susidomėt ir tą trukumą užpildyti, taip kad sulyg anų dviejų stambiųjų įstaigų, butų ir dailės darbas pastatytas ant lygios papėdės; ir tik tuomet galėsim pasisakyt, kad mes stovim gerai.

Kad ir yra bažnytinis choras, bet liaudžiai jis yra svetimas. Beto, žmonės kalba, kad šitam bažnytiniam chorui irgi gręsiąs rimtas pavojus, nes šiomis dienomis vargonininkas p. Čižauskas apleido Baltimorę ir išvyko į Philadelphiją, taip kad netekęs gabaus žmogaus choras nukentės. Čižauskai čia buvo pasižymėję dainininkai, ypatingai p-nia Čižauskienė, kuri turi puiku ir gerai išlavintą balsą, tik gaila, kad ją dievas užlaiko tik po savo skvernu ir niekur į plačiąją liaudį ji nepasirodo.

* * *

Darbininkų padėtis čia tokią pat, kaip ir kitur: algos kiek mažesnės negu New Yorke, bet namų nuomos ir kiti gyvenimo reikalai dalinai atsieina pigiau, tatai padėtis darbo žmonių sulygsta su kitų miestų padėčia. Reikia priminti, kad darbininkų klasės supratimas vienybės ir prigulėjimo prie unijos yra daugiau atsilikęs, negu kur kitur. Taip ve, lietuvių kriaučių unijos skyrius stovi gana prastai, ir nors buvo dėta gana pastangų per unijos centrą, bet vienok gerų rezultatų nebuvo. Žmonės daugiau užsiima privatiškais reikalais, o darbininkų organizatyviai uždaviniai pas juos padėti ant lentynos. Tiesa, jie daugelį kartų liko suvilti. Jie čia savo laiku dručiai tikėjo į I. W. W., laukdami greito išganymo. Po tam juos pagavo da drutesnė komunizmo banga, kurios pažadai buvo da didesni, taip kad už metų, kitų jau įvyksiąs komunizmas visam pasaulyj ir visi vargai bus pašalinti. Šitos visos iliuzijos darbininkus sudemoralizavo, ir šiandien jie jau net rimtai idėjai nenori tikėt. Tai ve, kas pas mus yra, o ko stoka, ir šie visi trukumai reikia užpildyti realiu darbu.

Kazys.

WHITING, IND.

Vis nauji suvaržymai darbininkams.

13 d. rugpiučio Standard Oil Co. išleido naują patvarkymą, kuris griežtai draudžia darbininkams darbo valandomis skaityti laikraščius arba knygas. Pirmiaus, budavo, kaikurie darbininkai, turėdami liuoso laiko, skaitydavo laikraščius arba magazinus. Matomai, J. D. Rockefelleris prisibijo, kad jo vergai nepradėtų skaityti darbininkiškos literaturos ir susiorganizavę nepareikalautų daugiau algos ir geresnių darbo išlygų.

14 d. rugpiučio aš, turėdamas liuoso laiko, pasiėmiau lietuvišką žurnalėlį "Gydytoją" ir pradėjau skaityti. Priėjęs prie manęs bosas pastebi, kad skaityti yra uždrausta. Ypač gi bosas atkreipė į mane atydą, kuomet pamatė, kad mano skaitomas žurnalas yra svetimoj kalboj. Jis paklausė manęs, kas tai per knyga. Aš jam pasakiau, kad tai yra lietuvių daktarų leidžiamas žurnalas žmonių naudai. Mat, jie čia labai bijo I. W. W. literaturos.

Darbininkai čia yra neorganizuoti ir todel pusėtinai išnaudojami. Kaip darbdaviai nori, taip su darbininkais elgiasi.

Darbai šiuo tarpu aliejaus išdirbystėse eina gerai ir darbą gali gauti bile kas. Bet darbai yra labai sunkus ir sveikatai pavojingi. Geras darbas paprastam darbininkui yra sunku gauti.

Pasaulio Pilietis.

CHARLESTOWN, MASS.

Už svetimoterystę keturi mėnesiai belangėn.

Nors čia lietuvių yra mažas burelis, bet savo šposais jie aplenkia ir didelių kolonijų lietuvius. Štai 14 d. rugpiučio Bostono teismas nuteisė keturiems mėnesiams kalėjimo tulą A. V. už suardymą Bilotos šeimyniško gyvenimo ir paviliojimą jo pačios Celos. Teismas išrado abudu kaltais už nelegališką gyvenimą ir pardavinėjimą svaiginančių gėrimų. Teismas įsakė Bilotienei apleist Bostono priemiesčius, o A. V. nuteisė ant 4 mėnesių į kalėjimą pasitaisymui. A. V. užsistatė 500 dol. kaucijos ir apeliavo.

Šiaudinis Antanas.

(Tąsa koresp. ant 5 pusl.)

AR ŽINAI KODEL ŠEIMININKĖS MĖGSTA VARTOTI

Standard ir Challenge Pieną

NAMŲ RUOŠOS REIKALAMS?

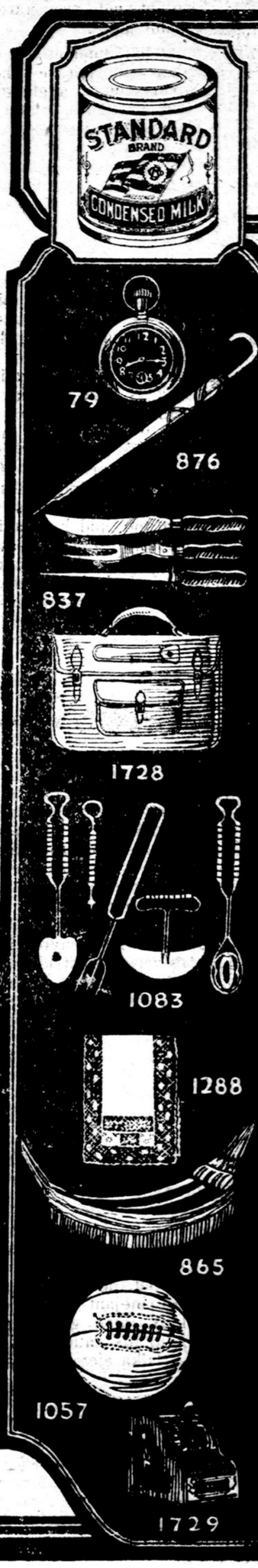

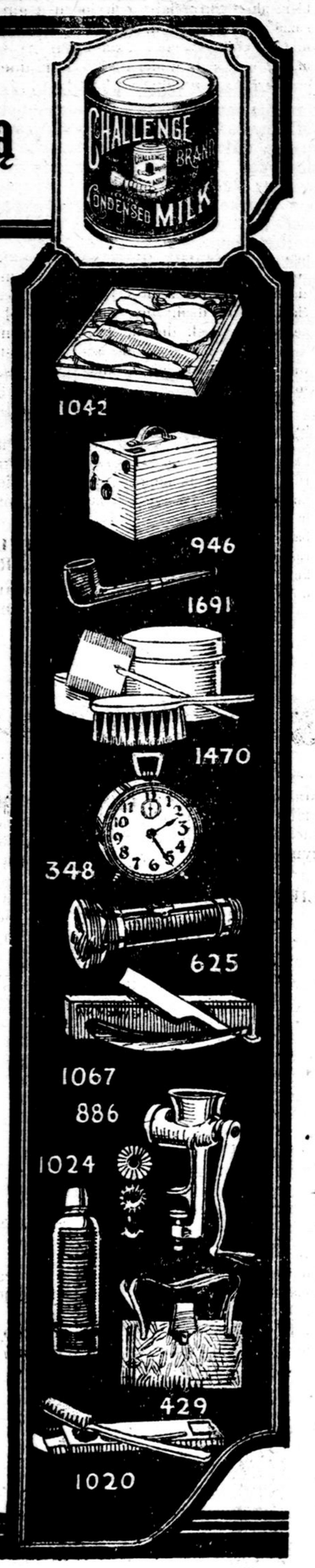

NAGI delto, jog randa šitas rušis atatinkančias kiekvienam virtuvės tikslui, kada tik joms reikia ir pieno ir cukraus sykiu. Jos žino, kad ypatingai vaikai myli jį užteptą ant duonos arba kavoje, koko, ar arbatoje. Jie myli jo skonį. Blėšinė ledų skrynioje visados bus priemonė išrišti jusų pieno klausimą. Šitas pienas negenda ir ekonomiškas.

Prie to viso, kiekviena blėšinė turi dar pridėtinę vertę namams. Leibelini reiškia pinigus. Šeimyninkės nuo blėšinių leibelius sutaupo ir kada prirenka užtektinai, tai nusiuna į mėsų Premijų Krautuvę, kur pasirenka brangių dovanų netik savo namų reikalams, bet ir asmeniškam vartojimui. Jos gauna tai šį, tai tą vaikams, namams, šeimynai, ir t. t. Patėmykite keletą paveikslų šitų dovanų šitame paskelbime.

Suprasdama, kad yra daugelis, kurie nežino visų šitų progų apie šitas pieno rušis, The Borden Company daro ypatingą pasiulymą, giliuojantį tik labai trumpą laiką, taip, kad jie irgi galėtų apsipažinti su jomis.

YPATINGAS PASIULYMAS

Jei išpildysi kuponą apačioje šio paskelbimo ir pasiųsi jį šiandien, tai mes pasiųsime jums Paveikslinotą Premijų katalogą, kartu su Ypatinga Premijų korta, kuri skaitysis kaipo 10 dovanotinų leibelių.

Sekamos Premijų Krautuvės duos Jums už tą Kortą ir visus STANDARD arba CHALLENGE Pieno leibelius, kuriuos dar turėsite, dovanų. Nuo pirkėjo, turinčio 40 ar daugiau leibelių, bus priimama tik viena Ypatinga Premijų Korta.

BOSTONE MUSŲ DOVANŲ KRAUTUVĖ RANDASI:
89 Friend Street, arti Haymarket Square.

FALL RIVER, MASS.
14—3rd Street,
arti Bedford Street.

BRIDGEPORT, CONN.
105 Congress Street,
arti Main Street.

PROVIDENCE, R. I.
49 Aborn Street,
arti Washington Street.

Jei nėra krautuvės Jusų miestely, kuris apmokėtų šituos leibelius ir Ypatingą Premijų Kortą, pasiųsk juos į Borden's Premium Co., Inc., 41 Hudson Street, New York City, kartu su numeriu tos dovanos, kurią rasi Paveikslinotame Premijų Kataloge, ir mes tą dovaną pasiųsime dykai

KUPONAS
BORDEN'S PREMIUM CO., Inc.,
41 Hudson Street, New York.
Prašau prisiųsti man Jusų Premijų Kortą.
VARDAS .....
ADRESAS ..... (Lithuanian)

APSIMOKA LEIBELIUS TAUPYTI

Draugo Grigaičio atsiminimai apie 1905-6 metų revoliuciją.

Budamas dabar Lietuvoje drg. P. Grigaitis papasakojo "Socialdemokrato" bendradarbiui įdomių atsiminimų iš 1905-6 metų revoliucijos Lietuvoje. Manydami, kad ir "Keleivio" skaitytojams bus įdomu apie tai pasiskaityti, mes čia tuos atsiminimus iš "Socialdemokrato" perspausdinam:

1905-6 metų revoliucija sėmė sau upo ir obalsius iš netikusios ir visiems įkyrėjusios caro valdžios politikos, kuri ypatingai pasirodė visame savo nuogume vedant karą su japonais. Prasidėjo gilus bruzdėjimas, kuriam vadovavo revoliucinė inteligentija. Darbininkai nebuvo pakankamai pasiruošę, bet įvykis sausio mėn. 9 d., kuris turėjo vietos Petrapily, padarė didelį įspudį darbininkų tarpe ir išsklaidė jų iliuzijas. Tą dieną šventikas (popas) Gaponas vedė Petrapilio darbininkų minias su paveikslais ir vėliavomis pas caro rumus prašyti duonos ir laisvės. Bet caras vieton to davė darbininkams švino kulkų: apšaudyta minia gatvėje, daugybė užmuštų ir sužeistų. Čia darbininkai ne tik fiziniai nukentėjo, bet buvo sušaudyta jų paskutinė viltis ką nors gauti iš caro valdžios gerumu.

Demokratinė tvarka, pilietinės laisvės, Rusijos Steigiamasis Susirinkimas, tautų laisvė, — buvo revoliucijos obalsiai.

Revoliucija užtiko atsiminimų autorių Petrapilio universiteto studentu. Tuomet jis jau buvo apsisprendęs : socialdemokratas. Su marksizmo idėjomis teko susipažinti Mintaujos gimnazijoj. Tenai buvo lietuvių moksleivių ratelis tautinio ir pirmeiviško pobudžio. Iš žinomesnių asmenų jame dalyvavo Požela (kaipo pirmininkas) ir Mickevičius (Kapsukas). Nesitenkindamas tuo rateliu drg. Grigaitis susipažino su vietine latvių socialdemokratų kuopa ir įstojo jon nariu. I Mariampolės gimnazijos 7 klasę atvažiavo jau kaipo marksininkas ir čia dalyvavo marksininkų moksleivių kuopelėj. Be šios kuopelės dar buvo Mariampolėj bundiečių organizacija.

Baigęs gimnaziją — įstojo Petrapilio universitetan. Po kiek laiko grįžo ir 1905 metais gyveno Mariampolėj. Revoliucijos upas tuomet jau persimetė ir Lietuvon. Nuo "lietuviškų vakarų", kurie buvo plačiai praktikuojami, pereita į politikos sritį. Prasidėjo mitingai.

Pirmas išstojimas mitinge jaunam kalbėtojui buvo šiek tiek netikėtas. Tai buvo Igliaukoje pavasarį 1905 metais. Mitinge turėjo kalbėti Jonas Grinius (brolis d-ro Griniaus), bet grįžtant iš Vilniaus iš Petrausko koncerto ir važiuojant nuo stoties dviračiais (važiavo visa kompanija) nakties laiku Grinius susižeidė. Mitingas turėjo įvykti rytojaus dieną. Tą pačią naktį mažoj konferencijoj buvo nutarta, kad jį pavaduos studentas Grigaitis.

Mitingas pavyko gerai. Tuojau po to teko surengti mitingą Sasnavoje. Prienuose mitingą sutrukdė žandarai, Veiveriuose — dragunai. Išviso, mitingą atlaikyti nebuvo lengvas dalykas. Prieš pat mitingą pasiųsti iš organizacijos žvalgai ištirdavo, ar daug yra žandarų ir ar nėra artimesnėj apielinkėj kariumenės. Mitingai prasidėdavo tuo, kad po pamaldų ant keno nors vežimo buvo iškeliama raudona vėliava, po kurios atsistojęs kalbėtojas sakydavo kalbą. Jį saugodavo aplink sustojęs ginkluotas Partijos narių burys. Policija bijodavo kištis. Toks įsikišimas mitinge Šunskuose buvęs apmokėtas zemskio gyvybe, kurį nudėjo tas pats Jonas Grinius (paskiau pasprukęs Amerikon).

Mitinguose buvo keliami demokratiniai ir socialistiniai obalsiai, nuvertimas caro valdžios, Lietuvos laisvės klausimas (Lietuvos Steigiamasis Susirinkimas), caro agentų darbai, mokesniai, Petrapilio įvykiai sausio 9 d. ir t.t. Mitinguose buvo skleidžiama agitacinė literatura. Žmonės, nors ir su pavojum, atsidėję klausėsi, giliai ėmėsi širdin naujus, drąsius žodžius. "Cicilistai" jiems imponavo. Žmonių aiškinimu, policija bijojo "cicilistų" todel, kad jie turėjo savo "vaiską".

Mitinguose be minėtų jau asmenų dalyvavo įvairiose rolėse dar Skriaudžių varginukas Bukšnaitis (dabar New Yorke), tuolaikinis Valstiečių Sąjungos organizatorius jaunesnysis Paršaitis (slapyvardė Pranas Siulelis), studentas Ciplijauskas, darbininkas Čėsna (laikydavo iškėlęs raudoną vėliavą) ir kiti.

Mitingai įvarė valdžiai baimės. Buvo pastatyta ant kojų visa polic[illegible] ir dalinai kariumenė. Į atsaidus buvo siunčiamos didesnės ginkluotos pajėgos. Pasipylė kratos ir areštai. Gana buvo pas ką nors surasti proklamaciją, kad atsidurti Oloneco ar Vologdos gubernijose. Ištrėmimai buvo vykdomi administratyviu budu.

Drg. Grigaitis dalyvaudavo mitinguose persirengęs, atvažiuodavo daugiausia dviračiu. Bet pasislėpti nuo policijos ir šiaip smalsių akių nebuvo galima. Greit jo asmeniu susidomėjo ir, žinoma, jo buvimas Mariampolėj parupo policijai. Neužilgo į jo gyvenamąjį butą (pas d-rą Grinių) atvyko nuo žandarų viršininko sargybinis ir pakvietė pas viršininką, kaipo "liudytoją" del svarbaus valstybinio nusikaltimo. Ištyrus dalyką atsargumo delei, pakvietimo tikslas visiškai paaiškėjo ir drg. Grigaičiui beliko skubinai pasišalinti iš Mariampolės, ką jis ir padarė. Sėdęs ant dviračio nuvažiavo į tėviškę (netoli Naumiesčio), o iš ten į Petrapilį.

Petrapily revoliucinis judėjimas ėjo pilnu tempu. Darbininkai statė savo reikalavimus paremdami juos streikais ir manifestacijomis. Universitete darbas buvo pertrauktas. Studentai rengė mitingus ir gyvai svarstė einamąjį momentą. Mitingai buvo bendri ir tautinėmis grupėmis. Universitete įvyko ir lietuvių studentų mitingas, kuriame Grigaitis padarė pranešimą apie revoliucinį judėjimą Suvalkijoje. Valdžia mėtėsi tarp represijų ir nusileidimų. Didelio įspudžio padarė pravestas visos Rusijos geležkelininkų streikas. Valdžia nusigando ir paskelbė 17 spalių manifestą.

Petrapily ilgai gyventi neteko. Buvo gauta telegrama tuojau grįžti Suvalkijon ir musų draugas pirmu traukiniu, kuris ėjo, grįžta atgal. Vilniuje pasimatė su dirbusiais Partijos Centro nariais Kairiu, Sirutavičiu, Liutkevičiu ir Purėnu. Suvalkijoj darbas jau ėjo plačia vaga. Beveik kasdien teko dalyvauti mitinguose, o kartais net po 3—4 kartus. Mitinguose renkamos aukos Partijos reikalams. Buvo sušaukta Suvalkijos organizacijos konferencija iš atskirų veiklesnių Partijos narių. Kuopos veikė didesniuose centruose, kaip Mariampolė, Naumiestis, Vilkaviškis, Šunskai, Paežerių dvaras ir kiti, tačiau aiškios organizacinės formos jos neturėjo. Pačioj Mariampolėj be gimnazistų buvo dar vežikų ir stalių partinės grupės. Socialdemokratų vardas buvo labai populiarus. Žmonės persiėmė didžiausia neapykanta prieš caro valdžią, valsčiuose vertė senąją tvarką, rinko savo žmones, naikino monopolius ir t.t. Judėjimas turėjo daugiau stichinio pobudžio. Daugelis žygių, dažnai netikslių, buvo daroma neatsakomingų žmonių,bet socialdemokratų vardu. Suvalkijos konferencija pasmerkė tokius neautorizuotus žygius ir nutarė padaryti vietose reviziją. Judėjimui vadovavo tuo laiku įvairiose vietose Kačergis, Rimša, Vitkauskai, Matulaitis ir kiti.

Rusų valdžia griebėsi kietų priemonių sulaikyti judėjimą. Buvo atsiųsta kariumenė. Lapkričio mėnesy paskelbta karo stovis Mariampolės, Kalvarijos, Vilkaviškio ir Naumiesčio apskrityse ir toms 4 apskritims paskirtas general-gubernatorius Gulkovskis su ypatingomis teisėmis. Butkoje turėjo įvykti mitingas, policija buvo apie jį perspėta ir štai, važiuojant plentu į Butką, drg. Grigaitis suimamas. Tai buvo 6 gruodžio, 1905 m. Palaikius vieną dieną Mariampolėj, buvo nuvežtas į Kalvarijos kalėjimą, o išten apie Naujus Metus į Suvalkų kalėjimą. Kalėjime sėdėjo drauge su Pietariu ir minėtu jau Paršaičiu.

Judėjimas ne taip greit buvo nuslopintas, bet suėmus idėjinius vadus arba jiems pasišalinus iš savo vietų, pradėjo kelti galvas anarchistiniai gaivalai. Išėjęs iš kalėjimo Paršaitis (Siulelis) norėjo įstoti į Socialdemokratų Partiją, bet nebuvo priimtas, o paskiau organizavo iš visokių padaužų anarchistinę "svieto lygintoju" grupę vardu "Giltinė", kuri buvo be idėjinio pagrindo. "Svieto lygintojai" ėmė prievarta kontribucijas pirma nuo turtingųjų, o paskiau nuo kiekvieno, nuo kurio lengviau buvo paimti. Žmogus nepastovaus budo, "giltiniečių" organizatorius, emigravęs Amerikon, vėliau perėjo į krikščionių demokratų pusę ir galų gale nusižudė.

Suvalkų kalėjime drg. Gr-čiui teko pasėdėti apie pusę metu. Ilgai nebuvo žinoma, kokiame stovy jo byla. Bet pasimatęs su juo teisininkas St. pranešė, kad byla, matyti, eis karo teisman ir gali tragingai pasibaigti. Reikėjo galvoti apie pabėgima. Gretimoj kameroj sėdėjo svarbus kalinys, vienas anarchistas, pasmerktas nužudyti. Bet vengdamas mirties jis apsisargino ir turėjo buti pergabentas ligoninėn. Sargybos domė buvo daugiausia atkreipta į jį. Bet pergabenus jį ligoninėn padėtis mainėsi blogojon pusėn. Laukti nebuvo laiko. Per artimus žmones buvo paduota žinia vietos organizacijai, kad jį padarytų pabėgimui visus priruošiamuosius darbus. Viskas buvo savo laiku paruošta. Išlaukęs patogų laiką, musų kalinys surištų rankšluosčių pagelba nusileido per langą į kalėjimo kiemą, o iš čia sargybinio nepastebėtas — per užtvarą į laisvę. Čia jau laukė dviratininkas su raudonu ženkliuku ir įteikęs dviratį pasakė, kur reikia važiuoti ir sutikti kitą dviratininką. Važiuoti reikėjo per pat miestą pro sargybinius. Pravažiavo nesustabdytas, tik važiuoti buvo labai sunku, nes šokant į kalėjimo kiemą teko susitrenkti, be to kankino nuovargis ir troškulys (tai buvo vasarą 13 birželio, 1906 m.). Antras dviratininkas irgi buvo sutiktas sutartoj vietoj ir po to jau abudu tęsė kelionę Prusų sienos linkui. Čia be didelių sunkumų buvo surasti žmonės, kurie apsiėmė pristatyti Vokietijos pusėn. Per sieną pervedė sargybinis rusų kareivis už tam tikrą atlyginimą. Ir kuomet Suvalkų mieste visa viešoji ir slaptoji policija buvo sukelta jieškoti svarbaus "valstybinio nusikaltėlio", drg. Grigaitis jau sukinėjosi Prusų pusėj.

Toliau Berlynas ir Šveicarija. Čionai begyvenant L. S.-D. P. prisiuntė nutarimą važiuoti Amerikon ir parinkti Partijos naudai pinigų. Radosi ir kitų kandidatų. Kapsukas siulė pasiųsti Domaševičių, kuris tuomet gyveno Tilžėj, o Grigaitis jo nuomone turėjęs grįžti Lietuvon. Tuo laiku Kapsukas jau buvo L. S.-D. P. narys, nors prieš tai jis nebuvo aiškios klasinės kovos šalininkas, daugiau simpatizavo socialistams revoliucionieriams, Tilžėje leido žurnalą "Draugas", kuris turėjo šiokio tokio pasisekimo moksleivių tarpe. Bet delei važiavimo Amerikon Suvalkijos organizacija griežtai nusistatė už drg. Grigaitį, rasdama, kad jam grįžti Suvalkijon pavojinga. Tokiu budu 1906 m. gruodžio mėnesy Grigaitis išvažiavo Amerikon. Susisiekimas su Partija buvo palaikomas per Tilžę.

Amerikoj išbuvo apie 7 mėn. vesdamas agitaciją ir rinkdamas aukas Partijos naudai. Įvairių žmonių tam tikslui buvo surinkta 28,000 rublių. Aukos ėjo per Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungą.

Po to sugrįžo į Paryžių tikslu važiuoti Lietuvon. Bet iš sutiktų čionai Paršaičio (vyresnio), Garmaus ir rusų emigrantų teko patirti, kad revoliucija Lietuvoj, kaip ir visoj Rusijoj, galutinai nuslopinta, todel nuo savo sumanymo reikėjo atsisakyti.

Iš Paryžiaus pervažiavo į Šveicariją ir ten įstojo universitetan. Šveicarijoj išbuvo nuo 1907 ligi 1912 m. Tuo laiku svetingoj kalnų šalyje susirinko didoka rusų politinių emigrantų kolonija. Iš rusų tarpo žymesnieji asmenys buvo Plechanovas, Leninas ir daugelis kitų. Buvo rengiamos paskaitos ir disputai.

Gale 1912 m. drg. Grigaitis vėl važiuoja Amerikon ir čia apsigyvena. Išsyk buvo pakviestas redaguoti savaitinį laikraštį "Pirmyn", o vėliau į "Naujienas". 1914 metais "Naujienos" virsta dienraščiu. Drauge su "Keleiviu" "Naujienos" yra vadovaujamas socialdemokratų minties organas Amerikoje.

Notabene.

Delei V. J. Zabulionio straipsnių.

Kaip tik santikiai tarpe V. J. Zabulionio ir laisviečių suiro ir laisviečiai pradėjo puolimus ant Zabulionio, tai pastarasis atrado reikalą rašinėti straipsnius į kitus laikraščius, kuriuose jis kaltina laisviečius ir, žinoma, bando nukreipti visokias suspicijas pats nuo savęs. Visas dalykas čia eina delei tų visų fondų, kurių vieno V. J. Zabulionis buvo sekretorium-iždininku.

Skaičiau aš, skaitė ir daugelis kitų darbininkų tuos jo straipsnius, kuriuose jisai "atidengė sekretą" papasakodamas, kaip laisviečiai išeikvojo tų fondų pinigus. Bet anaiptol niekas negalėjo išskaityti to, kad ir pats V. J. Zabulionis nebutų prisidėjęs prie tų fondų pinigų eikvojimo. Tiesa, Zabulionis rašė daug, bet pasakė labai mažai. Tuo labiau, kad viename savo straipsnyje jis pasisakė nesakysiąs, kur tie pinigai buvo praleisti. Tai kam dar reikia rašinėt, kad pragėrė, prauliavojo, jeigu sakai, jogei negalima sakyt kur ištikrųjų tie pinigai buvo padėti? Šitas tamstos užsikirtimas duoda pamato manyti, kad ir tamsta toks pat "feikeris", kaip ir visi kiti laisviečiai.

Dar daugiau. Kuomet tas apsigynimo fondas gyvavo, kurio sekretorium-iždininku buvo V. J. Zabulionis, tai aš pamenu, kaip viena organizacija iš Newark, N. J. pareikalavo atskaitų iš to fondo. Reikalavimas buvo tilpęs "Laisvėje". Bet V. J. Zabulionis, vieton paskelbti teisingas fondo atskaitas, davė tai Newarko draugijai per "Laisvę" maž-daug tokį atsakymą: Kadangi toji draugija (pamiršau jos vardą. — A. P. S.) reikalauja atskaitų, tai šiuomi pranešu, kad apsigynimo fondas likviduotas.

Ar tai šitaip "teisingasis" Zabulionis turėjo atsakyti? Šitokis tamstos atsakymas ir vėl duoda pamato manyti, kad jųs visi tais pinigais dalinotės ir viskas buvo gerai. Bet kuomet kaulą baigėt graužti, tai susipešėt ir dabar drabstotės "puliais" vieni ant kitų.

Jeigu tamsta, Zabulioni, nori kalbėti į visuomenę ir pats prieš ją pasiteisinti, tai ar gali šitaip kalbėti:— "Pinigai iš to fondo visi sunaudota čia (Amerikoje), bet kur — negalima sakyti" — ir t.t. ("Keleivio" No. 20, 1923 m.)?

Jeigu negalima sakyti kokiems tikslams pinigai išleisti, tai reikia manyti, kad dalis tų pinigų turėjo likti ir pas iždininką.

Norint save prieš visuomenę pateisinti, reikia aiškiai ir atvirai pasakyti, kur tie pinigai yra. V. J. Zabulionis privalo išduoti teisingą to fondo atskaitą, kitaip jis bus lygus visiems kitiems mekleriams, kurie už žmonių suaukautus pinigus vien girtuokliauja.

A. P. Serbas.

Draugo Kalinino ir draugės Petrikienės gudrumas.

Feljetonėlis.

Komunistinis "Darbininkių Balsas" (No. 8) rašo:

"Visos Rusijos prezidentu (vserosijskij starosta) yra drg. Kalininas, tikras rusiškas mužikas. Kaip gudriai jisai moka prakalbas sakyti, parodo kad ir šis pavyzdis:—

"Kalininas apkeliavo beveik visą Kaukazą. Ten gyvena įvairių tautų žmonės. Tankiai savo tarpe tie kalnų žmonės pasipeša.

"Kalbėdamas vienoj kazokų stanicoj (didžiulis sodžius), Kalininas patarė jaunoms kazokaitėms tekėti už drąsuolių čečencų. Čečencai yra pusėtini peštukai, bet jie labai drąsus ir širdingi. Beto, pagal religijos, yra mahometonai."

Ir "Darbininkių Balsas" cituoja draugo Kalinino žodžius:

"Tokių gražių vaikinų, kaip čečencų jaunimas, aš per porą savaičių suporuočiau kokį tukstantį su gražiausiom merginom **Tveriaus** (!) gubernijos."

Tai matot, kaip gudriai nušnekėjo draugas Kalininas, sovietų Rusijos prezidentas. Ir kaip revoliucingai! Kitų šalių prezidentai kalba tarptautinės politikos, finansų, transporto, žemdirbystės ar panašiais klausimais, o draugas Kalininas — apie piršlybas! Na, ar jis ne revoliucionierius?!

O koks platus jo pasimojimas: girdi, į porą savaičių jis suporuotų kokį tukstantį vaikinų ir merginų — turbut diktaturos priemonėmis. Jeigu taip, tai draugas Kalininas subytytų ir tuos Amerikos farmerius, kurie diktaturos pagalba suporuoja kumeles su asilais, idant susilaukus mulų.

Gudrus yra draugas Kalininas, bet draugė Petrikienė, "Darbininkių Balso" redaktorė, savo gudrumu pralenkia da ir Kalininą. Ji surado, kad kazokai ir čečencai gyvena Tveriaus gubernijoj, tai yra prie pat Maskvos — biskį į šiaurvakarius.

Iki šiol net liaudies mokyklą lankantis mokiniai, kurie šiek-tiek mokinosi geografijos, žinojo, kad Kaukaze yra Tereko sritis (Terskaja oblast), o ne Tveriaus gubernija.

Draugės Petrikienės atradimai geografijos srity yra, kaip matote, kone lygus Kolumbo atradimui Amerikos. Atrasti ką nors daugiau tikrai butų negalimas daiktas. Taigi, ar nevertėtų jai mesti laikraščio redagavimą, o imtis kitos, mažiau žinomos dirvos tyrinėti? Pavyzdžiui, sugryžusi prie pirmesnio savo amato — andarokų ir jakučių lopymo — ji galėtų atrasti truputį paprastesnių dalykų, negu **čečencai Tveriaus gubernijoj.** Arba štai kitas sumanymas: kodel ji negalėtų imtis valymo spitunų savo vyro ofise?

Tikrai, drauge Petrikiene, pamąstykie apie šį mano patarimą. Redaguoti kokį ten laikraštuką tamstai, su tokiu mokslu, rodosi, turėtų buti gėda! Juk tamsta esi da tikresnė mužikė, negu draugas Kalininas. visos Rusijos prezidentas!

Jurgis Spurgis.

Atrasta senovės maldykla.

Amerikos ir Anglijos mokslininkai atrado Mesopotamijoje prie Eufrato upės maldyklos griuvėsius. Toji maldykla esanti pastatyta prieš 7,000 metų dievo mėnesio garbei

Atkasus vieną iš požeminių kambarių, rado jį pilną visokių brangenybių. Ant kaikurių atrastų daiktų yra išrašytas Babilonijos karaliaus Nabuchodonozaro vardas.

Tarnystoj mirusieji Suvienytų Valstijų prezidentai.

Jau šeši Suv. Valstijų prezidentai mirė tarnystoj. Trįs buvo nužudyti ir trįs mirė nuo ligų.

Prezidentas William Henry Harrison buvo pirmas prezidentas, kuris mirė tarnystoj. Jis buvo prezidentu 1841 metais ir buvo devintas iš eilės Suv. Valstijų prezidentas. Jis mirė balandžio 4, 1841 metais, ištarnavęs tik vieną mėnesį. John Tyler buvo jo įpėdinis.

Devyni metai vėliaus antras prezidentas mirė tarnystoj. Tai buvo Zachary Taylor. Jis buvo prisaikintas 1849 metais, tarnavo vienus metus ir keturis mėnesius, ir mirė liepos 9, 1850 m. Jo įpėdinis buvo Millard Fildmore.

Abrahomas Lincolnas buvo musų šešioliktas prezidentas. Jis buvo nušautas Gord's teatre, Washingtone, balandžio 14, 1865 metais ir mirė sekančią dieną. Jis tarnavo keturis metus ir du mėnesiu. Andrew Johnson užėmė prezidento vietą.

James A. Garfield buvo antras nužudytas prezidentas. Jis tapo nušautas Pennsylvanijos stotyje, Washingtone, mirė rugsėjo 19, 1881 metais. Prezidentas Garfield tarnavo tik šešis ir pusę mėnesių ir buvo musų dvidešimtas prezidentas. Jo įpėdinis buvo Chester A. Arthur.

Prezidentas William McKinley irgi buvo nušautas jam besilankant Pan-American muzikos parodoj Buffalo, N. Y. Jis tarnavo septynis metus ir penkis mėnesius. Jo įpėdinis buvo Theodore Roosevelt. Reikia patėmyti, jog Theodore Roosevelt buvo vienintėlis viceprezidentas, kuris užėmė ir ištarnavo nužudytojo prezidento laiką ir vėliaus buvo išrinktas prezidentu.

Prezidentas Hardingas buvo šeštas prezidentas, kuris mirė tarnystoj, ištarnavęs dvejus metus ir keturis mėn. Prezidentas Hardingas buvo musu dvidešimts devintas prezidentas. Jo įpėdiniu yra Calvin Coolidge.

Calvin Coolidge tampa Suv. Valstijų prezidentu sulyg konstitucijinių aprupinimų.

Konstitucijos šeštam paragrafe yra pasakyta:

"Jei atsitiktų prašalinimas prezidento iš urėdo, ar jam pasimirus, atsistačius arba negalint išpildyti galę ir pareigas šitame urėde, tuomet tos pareigos uždedama ant vice-prezidento. Beto kongresas gali, sulyg įstatymų, atsitikus prašalinimui, mirčiai, atsistatydinimui prezidento arba vice-prezidento, paskirti bile valdininką veikti kaipo prezidentą. Ir toks valdininkas turi veikti, iki pereis negalėjimas, arba bus išrinktas prezidentas."

Atsitikime prezidento Coolidge mirčiai, atsisakymui ar negalėjimui, Valstybės Sekretorius taptų prezidentu. Po jo, eilėj, seka Iždo, Karo Sekretoriai, Generalis Prokuroras, Generalis Pašto, Viršininkas, Laivyno, Vidaus, Žemdirbystės, Susinešimo ar Darbo Sekretoriai.

AR ŽINOT, KAD —

Suvienytose Valstijose ir Kanadoj yra 50,000 dentistų? Jie baigė mokslus keturiosdešimts aštuoniose kolegijose, ir valstijų leidimai jiems yra universališki. Dentisterijos dirva smarkiai plečiasi. Ar žinot, kad Helmar Turkiški Cigaretai yra augščiausios rųšies Turkiški Cigaretai sviete?

KORESPONDENCIJOS.

WORCESTER, MASS.

Margumynai.

5 d. rugpiučio Apšvietos Bendrovės parke buvo piknikas. Buvo privažiavusių žmonių ir iš kitų miestų. Visi gražiai linksminosi. Komunistai, kurie šioj bendrovėj užima vadovaujamą rolę, pradėjo sakyti prakalbas. Tuogi tarpu name, ant antrų lubų, ėjo munšaino naikinimas. Kiek įsikaršćiavę "draugučiai" pradėjo vesti tarp savęs diskusijas, kurios užsibaigė muštynėmis. Pribuvus policistams viskas aprimo. Nerasta nei munšaino, nei kaltininkų.

* * *

Worcesterio senų žuvininkų rekordas tapo sumuštas. Ligšiol žuvininkų čiampionu buvo Jonas Galiackas, senas ir patyręs žuvininkas. Jis nesenai buvo pagavęs 6 svaru "black bass'ą", tai yra didžiausią žuvį lietuvių žuvininkų istorijoj. Dabar tą rekordą sumušė jaunas žuvininkas J. Klimas, 18 metų vaikinas, pagaudamas 7½ svarų "black bass'ą". Vadinasi, žuvininkų čampionu dabar yra jaunas aptiekininkas J. Klimukas.

Bitė.

CHICAGO, ILL.

Kiek ir kokių tautų žmonių yra Chicagoje.

"The Chicago Daily News" iš 18 rugpiučio paduoda Chicagos miesto gyventojų skaičių paskirstant pagal tautas. Pasirodo, kad Chicagos mieste yra vos 28-tas nuošimtis tikrų amerikonų, o kiti visi yra įvairių tautų ateiviai. Pirmą vietą po amerikonų užima lenkai, antrą — vokiečiai, trečią rusai ir t.t. Lietuviai užima net keturioliktą vietą.

Štai lentelė, kuri parodo, kiek ir kokių tautų žmonių yra Chicagoj:

Amerikonų	642,871
Lenkų	319,644
Vokiečių	285,216
Rusų	230,668
Švedų	154,051
Airių	154,019
Italų	120,815
Čekoslovakų	116,115
Negru (juodukų)	109,458
Austrų	72,531
Anglų	67,907
Kanadiečių	62,006
Vengrų	61,847
Norvegų	53,891
Lietuvių	**43,274**
Danų	29,450
Graikų	27,017
Škotų	26,094
Jugoslavų	22,211
Olandų	22,165
Rumunų	11,644
Francuzų	11,379
Šveicarų	8,662
Belgų	7,900
Kanados francuzų	6,039
Indijos chiniečių	3,078
Kitų mažų tautų	30,855
Viso	2,701,705

Kaip šios skaitlinės parodo, tai Chicagoj yra pusėtina lietuvių kolonija, nes cenzo skaitlinės parodo esant net 43,274 lietuvius. Žinoma, lietuvių Chicagoj yra daugiau, negu šios skaitlinės parodo, nes daugelis nesusipratusių ir tamsių lietuvių užsirašo lenkais arba rusais.

Pasaulio Pilietis.

HARTSHORNE, OKLA.

Dideli karščiai.

Pas mumis šiuo tarpu yra labai dideli karščiai, kurie išdegino viską ir jau medžių lapai baigia džiuti. Iš tos priežasties žmonės jaučiasi labai suvargę, nes nei dienomis, nei naktimis negauna pasilsėti.

Lietuvių šiame miestelyje yra suvirš šimtas. Yra dvi pašalpinės draugystės ir S. L. A. kuopa. Pastaruoju laiku atsirado ir komunistiška A. L. D. L. D. kuopa, prie kurios priguli apie 15 narių. Komunistai norėjo patraukti prie savęs Gedemino draugystę, bet nieko nepešę pasitraukė į šalį.

Kažin ar visur komunistai taip daro kaip pas mus. Kuomet musų komunistų organizatorius užsimanė ženytis, tai ir vakarais bėgiojo į bažnytėlę melstis, kad tik kunigas duotų šliubą. Suprantama, kunigas atsivertėliui šliubą davė.

J. Švilpikas.

GILLESPIE, ILL.

Mirė Pijušas Naikelis.

21 d. birželio persiskyrė su šiuo pasauliu Pijušas Naikelis, 46 metų amžiaus vyras. Jisai buvo sunkiai sužeistas mainose. Nukritęs nuo viršaus akmuo nulaužė jam kairę koją. Kadangi daktaro greitai neprisišaukta, tai nuo žaizdos užsinuodijo kraujas. Nuvežus į ligonbutį jokios pagelbos nesuteikta, kur Pijušas ir užbaigė savo gyvenimo dienas. Tapo palaidotas Gillespie, Ill. Paliko dideliam nuliudime pačią ir tris dukreles.

Giminės ar pažįstami, norintieji platesnių žinių apie velionį, tegul kreipiasi šiuo adresu: Juozapas Kundrotas, Box 342, Gillespie, Ill.

Velionis Naikelis buvo susipratęs darbininkas, skaitė "Keleivį" ir visuomet stodavo už darbininkų klesą. Lai buna jam lengva šios šalies žemelė.

J. K.

CEDAR RAPIDS, IOWA.

Žinelės.

6 d. rugpiučio 10 val. ryte Chicago North Western geležkeliu pravažiavo traukinis su mirusiu prezidentu Hardingu. Žmonių prisirinko daugybė abiem pusėm bėgių, tikėdamiesi ką-nors žingeidaus pamatyt. Bet traukinis atvažiavo toks, kaip ir kiti, tik daugiau už kitus apdulkėjęs. Išviso buvo 11 vagonų. Vienas vagonas buvo pilnas prikrautas kvietkų. Palydovų matėsi jaunų ir senų. Visi buvo civiliai apsirėdę. Gal jų tarpe buvo ir labai augštų valdininkų, bet pagal civiles drapanas negalima vieną nuo kito atskirti. Tik pačiam galiniam vagone ant platformos stovėjo aficieras su blizgančiu kardu ir su juodu raišteliu ant rankovės. Žmonės kalbėjo, kad tai esąs generolas Pershing. Ant stoties buvo prisirinkę atsitarnavusių kareivių, į kuriuos tasai aficieras bėrė saują pinigų. Kareiviai, kai maži vaikai, stumdydamiesi puolėsi tuos pinigus rinkti.

* * *

10 d. rugpiučio naktį čia užėjo didelė viesula su perkunu. Du vaikėzai, gerai prisitraukę munšaino, atsigulė parke po medžiu. Perkunas trenkė į medį ir abudu užmušė ant vietos. Vienas jų buvo čekas, kitas airys.

"Kel." Skaitytojas.

DETROIT, MICH.

Fordo dirbtuvėj tapo užmuštas Antanas Kentras.

Pranešu "Keleivio" redakcijai ir skaitytojams liudną žinutę. 17 d. liepos Fordo dirbtuvėj prie darbo tapo užmuštas musų draugas Antanas Kentras.

Tai buvo doras, laisvę mylintis draugas, todel ir tapo palaidotas ant Lietuvių Neprigulmingų Kapinių. Paėjo iš Kauno rėdybos, Telšių apskrities, Varnių valsčiaus, Palukštės kaimo. Turėjo 32 metu amžiaus. Mirdamas prašė pasakyti sudiev draugams ir "Keleivio" redakcijai.

J. Samuolis.

DETROIT, MICH.

Janulienė pabėgo su burdingierium.

Janulių šeimynoj, kuri gyveno po numeriu 9605 Hindle st., įvyko nesusipratimas. Janulienė turėjo perdaug artimus ryšius su savo burdingierium Julium Mitkum. Janulis, tai pastebėjęs, minėtą burdingierių išvarė. Todel Janulienė, pasiėmusi visus pinigus ir dvi mergaites, su minėtu burdingierium prasišalino. Mergaičių vardai: Onytė 9 metų ir Juzytė 5 metų. Girdėjom, kad jie išvažiavo į Chicaga. Kas apie juos sužinotų, praneškit policijai.

Detroitietis.

A. A. ANTANAS BUKAUSKAS.

Liepos 31 d. sutiko netikėta mirtis mano mylimą draugą Antaną Bukauską. Dirbant prie pilstymo smėlio, įgulė į duobę kur eina smėlis ant diržo žemyn ir tapo užbertas; kada smėlį atkasė, jis jau buvo negyvas. Velionis buvo 34 metų, blaivus ir doras vyras, paėjo iš Kastantinavos miestelio, Tauragės apskričio, Kauno gub. Lietuvoje paliko seną motiną ir seserį.

Nors velionis neturėjo čionai artimų giminių, vienok buvo labai gražiai palaidotas. Visi Port Washingtono lietuviai ir lietuvės palydėjo į kapus ir važiavo 17 automobiliai. Tapo palaidotas 2 rugpiučio be bažnytinių apeigu. Lai ilsis sau ramiai nuo musų atskirtas.

Velionio giminės ar draugai, norintieji platesnių žinių, gali kreiptis prie manęs.

G. K. SAVAGE
P. O. Box 123,
Port Washington, L. I., N. Y.

STRAIPSNIS XXXV.

SAUGOK SAVO KUDIKIO AKIS, AUSIS, NOSĮ IR BURNĄ.

Nors visados yra svarbu laikyti kudikio akis, ausis, nosį ir burną svaroje, bet ypač reikalinga tą pridaboti šiteme ore. Nes iš čia prasideda daug bėdų. Paprastai, vasaros mėnesiai kudikiui labai kritiški, ir reikia daryti viską, kad išvengus bėdų. Sena patarlė: "žiupsnelis išvengimo vertas svarą gyduolių," ypač pritinka kudikiams. Niekad negali perdaug rupestčio daryti, nes turi atminti, kad jų maži kuneliai nėra taip stiprus, kaip suaugusių.

Reikia šaukti gydytoja del bile mažo akių uždegimo, tekėjimo iš ausų nors jaustum, kad tai menkniekis. Greitas veikimas šitokiuose atvėjuose dažnai apsergsti nuo apjakimo arba užkurtimo.

Kudikio ausys reikia laikyti švarias ir sausas. Ausis lengvai užkrečiama ir ausies skaudėjimas labai skausmingas. Užkrėtus reikia tuoj pas gydytoją kreipties.

Jauni kudikiai turi madą viską kišti į nosi. Jei kudikis pusdamas nosį negali jų paskui išimti reikia tuoj kreiptis prie gydytojo.

Jei kudikis butų sveikas, tai reikia laikyti jo akis, ausis, nosį ir burną švaroje. Taipgi reikia, kad visi indai, kuriuose jam maistą gaminama, butų švarus. Darbas ir rupestis maisto gaminime bus bergždžiai išaikvotas, jei bonkutė ar čiulpikas bus nešvarus. Bonkutes reikia išvirinti, taipgi čiulpikus. Pieną reikia tėmyti ir duoti kudikiui tik gryną, šviežią pieną. Pieno klausimas svarbus vasaros metu. Karštame ore pienas turi buti laikomas šaltoje vietoje, kad nesurugtų. Tukstančiai motinų vartoja kondensuotą pieną, delto, kad jį lengvai ir greitai prirengia.

Daugeiy sykių, normalis, sveikas kudikis nereikalauja gydytojo priežiuros, bet tai laimingas nuotikis nevisada įvyksta. Kada kudikis nesijaučia gerai, arba neauga kaip reikia, motina neturėtų vilkinti pasirodavyti su gydytoju. Iš kitos pusės, normalis kudikis, gaudamas tinkamą priežiurą ir maitinamas iš krutų arba Borden's Eagle Pienu, turi išaugti į sveiką, normalų jaunuolį. Tukstančiai ir tukstančiai kudikių išaugo į stiprius ir vikrius berniukus bei mergaites, kuomet motina sukombinuoja gerą priežiurą su Bordeno Eagle Pienu. Idant supažindinti Lietuvę motiną kaip Bordeno Eagle Pieną vartoti, The Borden Company yra pagaminusi Lietuvių kalboje pilnas maitinimo instrukcijas, kur pasakoma kaip priruošti Bordeno Eagle Pieną, kudikiams visokių metų. Jei nori tų instrukcijų kopijos, tai tik turi išpildyti kuponą bent vieno iš paskelbimų ir pasiųsti kompanijai, o ji su mielu noru dykai Jums jas pasiųs kartu su gražia knyga apie kudikius.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

Jums patartina pasirinkt geriausia

"It's the Bean"
"Tai yra Kava"

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau brolio Juozapo Vildžiaus, Kauno gub., Kovarsko valsč., Pikrikų kaimo. Yra svarbus reikalas.

Jis pats lai atsišaukia arba kurie apie jį žino, malonėks pranešti, už ką busiu dideliai dėkingas.
Antanas Vildžius
13 Seneca St., Pittsburgh, Pa.

Pajieškau savo dėdės, Juozo Narkevičio gyvenančio Amerikoj. Prieš karą dirbo Fordo automobilių dirbtuvėj. Aš nesenai grįžau iš Rusijos ir turiu jo antrašo. Prašau atsiliepti, arba kas žino apie jį prašau pranešti šiuo antrašu:
St. Narkevičius,
Krekenavo paštas, Panevėžio apskr.
Lithuania.

Pajieškau savo sesers Šaulinskitės, paeina iš Vilniaus rėdybos, Trakų apskričio, Kasionių kaimo. Girdėjau, kad apsivedė su kitu vyru ir gyvena Amerikoj. Meldžiu atsišaukti, nes turiu svarbą reikalą. Jeigu kas apie ją žinot, praneškit šiuo adresu:
Dame Šaulinskiutė
1574 Muskegon Ave.,
Grand Rapids, Mich.

Pajieškau Katrės ir Alžbietos Grėinskaičių. Po vyrais aš nežinau kaip nos vadinasi. Kas apie jas žinot, meldžiu man pranešti arba jos pačios lai atsišaukia situo adresu:
Frank Miller arba Melinikas
Box 264, Buckner, Ill.

Aš, Juozapas Kupstas, pajieškau brolio vaikų: Jono, Stanislovo ir Aleksos. Norėčiau labai sužinot. Meldžiu atsišaukti, busiu dėkingas.
Juozapas Kupstas
Kaževiškiai, Zelvos paštas,
Ukmergės apskr., Lithuania.

Pajieškau dėdės Simano Šneidaraičio, paeina iš Suvalkų rėdybos, Šakių apskričio, Kidulių valsčiaus, Kirkilų kaimo, apie trisdešimts metų kaip Amerikoj. Jeigu kas apie jį žinot, tai meldžiu pranešti, už ką busiu labai dėkinga. Taipgi norėčiau ir su kitais giminėmis tą krašto susipažinti. Taipgi pajieškau dviejų pusbrolių Nevedausių Frano ir Antano, Kauno gubernijos, Jurbarko miestelio.
Marijona Endriukaičiutė-Subačienė
19 Scholes St., Brooklyn, N. Y.

Aš, Uršulė Seleckiutė, pajieškau savo giminių: Jonos Subačiaus, Agotos, Onos ir Marės Subačaičių. Paeina iš Suvalkų rėdybos, Vilkaviškio apskričio, Jonas Subačius gyveno Matlaukio dvare, Virbalio parapijoj, o čia gyveno Brooklyn, N. Y. Meldžia atsišaukti šiuo adresu:
Uršulė Rudaitis
R. F. D. No. 2, Bruce, Wis.

KUR BUNA?
mano brolis Antanas Weiselis, paeina iš Plokščių valsčiaus, Šakių apskričio. Del savo paties labo tegul atsišaukia ant antraso:
Frank Weisel
R. 3, Box 78a, Kent, Wash.

Pajieškau DR. BENEDIKTO ČIAPO, gyveno Providence, R. I. Mano vyras, Vaclavas Vieta, mirė 6 mėnesiai atgal. Meldžiu atsišaukti, ar žinančius pranešti, už ką busiu dėkinga. Antrašas:
Mrs. F. Vieta
Bonnie Burn San.
Scotch Plains, N. J.

Pajieškau savo dėdės Povylo Lapeikos, Kauno gub., Vešintų parapj., Starkonių kaimo, apie 30 metų amžiaus; 17 metų kaip Amerikoj. Jis pats arba kas apie jį žino, malonėkite pranešti šiuo antrašu: (38)
Dominicelė Žaličia-Pelkauskienė
30 Sheridan Ave., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau Stanislovo Straževičiaus. Paeina iš Kauno rėdybos. Kitados jis gyveno Lawrence, Mass., o dabar nežinau kur jis yra. Turiu prie jo svarbų ir labai naudinga reikalą. Taigi meldžiu atsišaukti arba kas jį žinot, prisiųskit man jo antrašą. (36)
Mike Liaudinskas
4 Crown Pl., Haverhill, Mass.

Pajieškau savo draugo Aleksandro Galinausko. Jis gyvena Baltimore, Md. Jis pats arba kas apie jį žino malonėkite duoti žinią ant šio adreso:
A. T. Keely (36)
752 Randolph St., Detroit, Mich.

APSIVEDIMAI

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės, nejaunesnės kaip 28 metų ir nesenesnės kaip 40 metų. Aš esu vaikinas 38 metų. Mylinčios vesti laiminga draugiška gyvenimą, atsišaukite laišku. Laiškai bus saugojami.
J. J. Faranc
1821 W. 47 St., Chicago, Ill.

PAJIEŠKOM APSIVEDIMUI vaikinų ir merginų. Mes jus supažindinsime su mokytais ir turtingais draugais ir draugėm. Prisiųskite 10c. del informacijų. Jum apsimoka apie tą dalyką sužinoti. (36)
Social Aid Bureau
105 W. Monroe St. R. 412,
Chicago, Ill.

Pajieškau apsivedimui draugo, nuo 35 iki 45 metų, be skirtumo pažiurų. Aš esu našlė 37 metų, turiu ukę 40 akrų, tymą, arklių, karvių ir visus ukės įrankius. Norinčius ant ukės gyventi ir apsivesti, meldžiu atsišaukti prisiunčiant savo paveikslus. Visas informacijas suteiksiu per laišką.
Mrs. F. Buteni (36)
Box 35, Fountain, Mich.

PAVEIKSLŲ KNYGA.

350 artistiškų paveikslų, kurie perstato įvairių šalių moteris bei merginas gryname-gamtiškame pavidale. Pasiskolink šitą puikią knygą, o pamatysi garsių artistų veikalus.

Paskolinam visokias lietuvių kalboj knygas pasiskaitymui ir siunčiame skaitytojams į visas dalis pasaulio. Reikalaudami knygų rašykite ant šio adreso: (36)
LITHUANIAN BOOK EXCHANGE
837 W. 34th Place (Dept. Kl.)
CHICAGO, ILL.

GROMATOS!

Su gražiausiom dainom pas Tėvus, Motiną, Brolius, Seseris; pas Merginas, Vaikinus ir t.t.

12 gromatų 25 centai. 36 gr. 50 centų.

Pinigus siųskit Money Orderį arba pasto štampomis.
ŽEMAIČIO SPAUDA
233 N. Clarion St., Philadelphia, Pa.

Ar Rukote?

Ar jųs esat rukorius? Ar jųs gėrėjatės rukydami švelnų, lengvą, tyrą Turkišką cigaretą? Jei jųs rukot, tai rukykit Helmar, Amerikos augščiausius cigaretus.

20 Helmarų kainuoja traputį daugiau negu 20 paprastų cigaretų, bet su kiekvienu Helmaru jųs gaunat keliolika kartų daugiau malonumo.

Helmar yra supakuoti kietose skrynutėse, taip kad kožnas Helmar gali užlaikyti šviežumą ir lengvumą jo 100% tyro Turkiško tabako be susilaužymo ir susimankymo.

Anargyros

Išdirbėjai augščiausios rųšies Turkiškų ir Egyptiškų Cigaretų pasaulyje.

FARMOS

PARSIDUODA FARMOS!

Bargenai ir geros išlygos. Daržovių, pieno ir fruktų farmos.

SPECIALIAI ŠIANDIEN.

117 akrų farma, tik pusė mailės nuo pramoningo miesto, 60 akrų dirbamos, apvalytos nuo akmenų žemės, visa užsėta bei užsodinta: 2 akrai bulvių, 3 akrai burokų, 5 akrai kopūstų, 2 akrai žolės, 1 akras dobilų ir didelis daržas; apart to 9 karvės, 2 arkliai, 3 kiaulės; 200 vištų su viščiukais, labai gera mašinerija, kaip tai plugas, bulvių sodintojas, mėšlo barstytojas, sėjikas ir daugybė visokių kitokių, kurios tik ant farmos yra reikalingos. Taipgi vežimai, pakinkai ir t.t. Įsitėmykit, kad pieno parduodama mieste kasdien už 8 ir 10 dolerių. Lietuvis savininkas priverstas parduot iš priežasties ligos savo šeimynos. Jeigu nori gero bargeno, tai pirmiausia apžiurėk šią farmą, o tikrai piriksi. Kaina $10,000 ir labai lengvos išlygos. Kreipkitės pas: (37)

RACINE FARM AGENCY
DANIELSON, CONN.

PARSIDUODA FARMA.

60 akrų žemės, 30 akrų dirbamos, ant kurios galima auginti bile kokius javus arba daržovės. Taipgi yra 15 akrų labai gero miško. 10 kambarių stuba, gera kai nauja; dvi barnės ir penki kitoki budinkai. Kartu su farma parsiduoda 11 karvių, 2 arkliai, daugybė vištų, masinerijos, vežimai, pakinkai ir daug šieno. Farma randasi netoli nuo pramoningo miesto, tai yra tik dviejų mailių atstume. Arti marketai, teatrai, traukiniai ir viskas, kas tik žmogui reikalinga. Kartu su visu stubos formėčiu kaina tik $4200. Įnešt $1200, likusius po 100 dol. ant metų. Tokios lengvos išlygos bus, jeigu nupirksit prieš Rugsėjo 1, 1923 m. (38)

ISAAC KIRMAN
R. F. D. 1, Webster, Mass.

PARSIDUODA FARMA.

225 akeriai žemės. Derlingiausia žemė visoj apielinkėj. Didelis sodas, daug dirbamos žemės ir didelis miškas, 2 geri arkliai, 1 karvė, 2 kiaulės, 5 vištos ir visi farmos įrankiai, arti prie dviejų didelių ežerų ir prie gero kelio, tik 6 mailės nuo miestuko. Viskas už 3000 dolerių. Parduodu ir be gyvulių. Sutinku mainyt ant stubos, tik ne kitur, kaip Bostono apielinkėj. Platesnių žinių klauskit per laišką arba ypatiškai. (36)

J. A. Sidlauskas
R. F. D. 1, Gilmanton, I. W., N. H.

Arti Bostono gyvenantieji galit klausti pas Joną Gricių, 20 School st., Cambridge, Mass.

Nesikankink su
Reumatizmu
Neuralgija Strėnų Diegliu
Skausmais Krutinėje
Skaudamois Muskulais
Patrink truputį su
Pain-Expelleriu
ant skaudamų vietų, ligi pajausi odos degimą—ir užganėdinantis, malonus palengvėjimas tuojaus užstos.
Tikrasai Pain-Expelleris turi INKARO vaisbaženklį.

PARBAIGTA
Nervų Jiega

Menki Nervai Naikina Sveikatą! Jie Padaro Gyvybės Organus Tingiais ir Susilpnina Visą Sveikatą.

Imk Nuga-Tone'ą Ir Jausies Kaip Naujai Gimęs!

Nuga-Tone turi brangios vertės vaistą gerai žinomą gydytojams visose šalyse ir jį prirašomą nuo nervų sujimo, kaip štai, prasta atmintis, silpti nerangus žmogaus organai, nervų stiprumo žudymas, nemigas, dvasinis slėgimas, histerija, neuralginiai skausmai, ar sopus vienvaliaio nuovargio jausmas.

Šitas puikus preparatas taipgi turi tam tyčia vaistą padarymui kraujo gausum, raudonu, greitai tekančiu; jis sugrąžina raudona sveikatos žereį nublyksusiems veidams ir hesems žmonėms sutaisia kuno. Jis sugrąžina energiją ir pajėgą dirbti tiems, kurie liko silpnais, arba kam nemalonės sekmes ligos prasitęsusios ligos, gripo, ar perdejimų.

Be to Nuga-Tone turi šešis kitus vertingus vaistus, kurie nuvalo spuogus nuo odos ir puikiai veikia susirgus nevirškinimu, vidurių užkietėjimu, turi nesveikas kepenis, galvos skaudėjimą, širdies pykima ar tulžies kliutį. Nuga-Tone padaro kvapą tyru, nuvalo apklotą liežuvi, padidina apetitą, ir sutvarko skrandį ir vidurius taip, kad jie veikia naturaliai.

Pamėgink Nuga-Tone'ą Musų Riziku

Nuga-Tone atseina tik $1.00 pakeliui—užtenka 30 dienų; 6 pakeliai tik už $5.00. Pamėgink Nuga-Tone'ą 20 dienų musų riziku ir jei tau pasekmes nepatiks, sugrąžink likusią dalį, o mes atiduosime pinigus atgal. Pasiųsk šiandien—TUOJAUS. Tavo nedus nacentas. Nuga-Tone yra taipgi pardavinėjamas aptiekose ir yra jų garantuomas, kad jis suteiks pilną patenkinimą, arba bus pinigai sugrąžinti. Pažiurėk garantijos ant kiekvieno pakelio.

Pažiurėk garantijos ant kiekvieno pakelio.

NATIONAL LABORATORY,
Dep. LD-4 —1018 S. Wabash Ave., Chicago

Gerbiamieji: Įdedu $..... už ..... pakelį-ius Nuga-Tone'o. Aš imsiu Nuga-Tone'o per 20 dienų ir jei man nepatiks, aš likusią dalį pasiųsiu atgal ir jus man sugrąžinsite pinigus.

Vardas.....

Gatvė ir num. ar R. F. D.....

Miestas..... Valstija.....

Sveikatos Kampelis.

"NUO RAUPLIŲ IR MEILĖS TIK KELI LIUOSAIS IŠLIEKA".

Daug metų atgal, kada medicinos mokslas nebuvo taip didelis ir stiprus, kaip šiandien, labai daug žmonių rauplėmis susirgdavo ir mirdavo. Rauplės buvo tada taip jau paprasta ir kasdieninė liga, kad vokiečiuose buvo susidaręs tam tikras posakis, butent: "Nuo rauplių ir meilės vos tik keli liuosais išlieka." O tai reiškia, kad kaip meilė kiekvieną žmogų kada nors užpuola ir nemažai prikankina taip jau ir rauplės.

Bet laikas bėgo; medicinos mokslas augo ir bujojo; ir šiandien rauplėmis suserga beveik tik tie, kurie medicinos mokslo daviniais nesinaudoja. O visi tie, kurie nesišiaušia, tarytum ėžiai, prieš medicinos mokslą, labai retas kad rauplėmis suserga.

Šitas pasaulis savo įvairybėmis neturi jokio galo. Taigi ir atsiranda visokeriopų žmonių. Atsiranda pagaliau net ir tokių, kurie stačiai piestu prieš čiepyjimą stoja. O šiandien, kada šarlatanizmas stačiai milžinu virto, vadinasi, visokių chiropraktų, neprapatų, osteopatų, krikščioniškų mokslininkų ir kitokių galų čielos kaiminės atsirado, — net ir visai tvirto balso prieš čiepyjimą susidarė.

Bet visa tai tik tiek įrodo, kad šalto proto ir gryno mokslo žmonės turi daugian žmonių gerove susirupinti, vadinasi, jiems teisybę pasakyti. O pirmiausiai reikia teisybę pasakyti kai del žmonių sveikatos ir sundaktarių, kurie ėste suėsti paskutinę žmonių sveikatą kėsinasi!

Jau per daugelį metų Anglijoj visokie šundaktariai rėkte rėkė prieš čiepus. Ir dabar, kada nekuriuos Anglijos miestus rauplės užpuolė, atsiranda tokių, kurie drįsta pragaištingą darbą dirbti, vadinasi, atkalbinėti žmones nuo įsičiepyjimo. Štai Gloucester'y siaučia dabar rauplių epidemija; 161 rauplių pakirstas žmogus ligoninėse guli. Jau pradeda epidemija siausti ir kituose miestuose. Bet vistiek tulas "daktaras" Hadwen, kuris Gloucester'y gyvena ir visą laiką prieš čiepus kovą veda, rėkia, kad nereikia žmonių čiepyti, ir tiek. O kad šitame mieste rauplės siaučia, tai aišku ir iš to, kad čia per pastaruosius tris metus vos tik 10-tas nuošimtis visų kudikių įčiepyta tapo. Ir iš užaugusiųjų baisiai daug neįčiepytais randasi.

Bet netik vienas "daktaras" Hadwen visomis keturiomis prieš čiepus stoja, — yra daugiau tokių "daktarų" ir nedaktarų. Vokietijoje, rodos, yra net tam tikra draugija, kuri kroaštriausią kovą prieš čiepus veda. Yra tokių ir kituose kraštuose, netik Vokietijoj. Žinoma, fanatikų ir savimeilių darbas, kurie nenori pripažinti medicinos mokslui to, ko jis vertas tėra.

Šitų fanatikų ir savimeilių pastangos betgi turi buti galutinai sumuštos ir išnaikintos. Kiekvienas doras žmogus privalo šarlatanizmą, arba šundaktarystę, naikinti. Kitaip gi juk niekad žmonija iš ligų ir kančių, kurių lengvai išvengti galima, nepasiliuosuos.

Faktų, kurie įrodo, kad čiepai yra didžiausia žmonijai palaima, kad čiepai milijonus nuo kančių išgelbėjo, kad čiepai milijonus nuo mirties išgelbėjo, pakaktinai yra. Tik kad šitas raštas nepasidarytų perilgas, aš čia tik nekuriuos sykštėn iškelsiu. Norėčiau, kad skaitytojai juos atmintin susikrautų ir, reikalui pasitaikius, mokėtų, kaip reikiant, su šundaktariais pasirokuoti.

Kiek iš atatinkamų raštų sužinoti galima, tai rauplės net keliais šimtmečiais prieš Kristų Indijoje siautė. Paskui jos persikėlė į Chinija, iš kur nusidavę į pietinę Azija. Rauplės siautė Arabijoj ir Egypte apie 572 metais po Kristui ir vėliau. Vienas arabų gydytojas, Rhazes, apie 920 m., gana plačiai rauples aprašė. Jis originaliai parašė savo knygą syriškai, kuri paskiau buvo išversta graikiškai, o ją vėliau — lotiniškai.

Taip vadinamas medicinos tėvas, Hippokrates, viešai nieko apie rauples nerašė. Taigi nieko nerašė ir Galen. Bene tai įrodo, kad pačios augščiausios graikų ir italų civilizacijos laikuose visai rauplių nebuta. O Anglijoj, tai Jonas iš Gadesden'o parašė knygą, kurioje jis ir apie rauples nenutylėjo. Tai buvo 1305 m. Tada, sako, iš visų mirusiųjų net dešimts nuošimčių buvo rauplių aukos. Kiek rauplėmis susirgdavo, tikrai nežinia, nes statistikos nebuvo daromos. Pirmutinė mirusiųjų statistika Londone padaryta buvo 1627 m. Bet istorikas Macaulay daug apie rauples rašo. Jis stačiai dramatingai apie jas atsiliepia, sakydamas, kad rauplės, tai labai negeistinas svetys, kuris dažnai anglus atlankydavęs, bažnytkiemius ir kapines numirėliais pripildydavęs, baisiai daug baimės visiems įvarydavęs, kudikių veidus baidyklėmis paversdavęs ir jų motinas stačiai šiurpuliais perpildydavęs, mylimuosius perskirdavęs, etc., etc. Tuomet, sako, Londone rauplėtų galybės buvę.

1721 m. atplaukė laivas iš Barbados į Bostoną, o sykiu su juo ir rauplės sau sveikos atkeliavo. Bostone iškilo baisi epidemija. Tik pamislykite, kad tada Bostone 10,565 gyventojai buvo, o iš jų rauplėmis susirgo net 5,989, vadinasi, daugiau nei pusė visų gyventojų. Toliau ir kitus Amerikos miestus rauplės pasiekė.

Kas daryta? Vai, prieš šitą baisųjį žmogaus dailumo, sveikatos ir gyvybės neprietėlį pradėta kuosmarkiausiai kovoti. Žinoma, kur labiau rauplės išsiplatinę buvo, ten daugiau ir dirbta prieš jas. Ana ve Indijoj rauplės baisiai siautė dar prieš Kristaus erą. Ir ten rauplės taip išsiplatinę buvo, kad beveik visi jomis susirgdavo. Todel sveiki sakydavo, kad jie vistiek turėsią kada nors susirgti, na, tai geriau pasirinkti sirgimo laiką, vadinasi, susirgt, kada nori. Taip jie ir darydavo. Paimdavo biskį pulių iš sergančio žmogaus skaudulių ir įsileisdavo sau po oda. Žinoma, rauplių ženklai pasirodydavo, bet labai silpnoje eigoje. O vėliaus, tai šitie jau ir visai nesusirgdavo. Toliau šitokis čiepyjimas Induose stačiai religijiniu klausimu virto. Budavo, kunigai, su tam tikromis maldomis, čiepyjimo darbą atlieka. Toks primityvus čiepyjimas toliau ir Arabiją ir Chiniją pasiekė.

Laike aštuoniolikto amžiaus pradžios, tai čiepyjimas jau buvo naudojamas Turkijoj, Graikijoj, Persijoj ir Anglijoj. Žinoma, tai labai retai ir primityviai.

Didžiausios revoliucijos šitoj srity sukėlė Dr. Jenner'is, — tai žmogus, kuris daugiausia gero žmonijai padarė. Gegužės 14, 1796 m., jis paėmė biskį pulių iš karvės rauplių skaudulio ir įčiepyjo visai sveiką aštuonių metų vaiką. Pasidarė pučkas, kuris tuoj nudžiuvo, palikdamas mažą randą. Po šešių savaičių Jenner'is ir vėl šitą vaiką įčiepyjo, tik jau ne karvės rauplėmis, bet žmogaus. Dabar jau nei pučko, nei nieko nepasirodė. O tai reiškia, kad vaikas jau buvo liuosas nuo rauplių, vadinasi, jis turėjo imunitetą, arba paliuosavimą. Paskui per visus penkis metus Jenner'is 5,000 žmonių taip įčiepyjo ir vėliaus bandė rauplėmis juos užkrėsti ir apsirgdinti, bet nei vienas jų neapsirgo. Taigi moksliškai tapo įrodyta, kad čiepai tikrai nuo rauplių žmogų apsaugoja.

Tada apie čiepus labai daug kalbama buvo. Atsirado daug užtarėjų, bet atsirado ir priešų. Suprantama, priešais daugumoje buvo tie, kurie mokslui nedraugai, kurie tiki, kad dvasių pagalba nuo ligų apsisaugoti galima, o susirgus, išsigydyti. Vis delto šalto proto ir tolimesnio numatymo žmonės ėjo Jenner'io pramintais takais. Štai Napoleonas, 1805 m., įsakė, kad visi jo kareiviai, kurie dar nesirgę rauplėmis, turi buti įčiepyti. Ir baisiai atsilikusi Rusija — net ir ta pradėjo čiepais domėtis. Bet ką jau čia ir šnekėti, — visas civilizuotas pasaulis šituo didelių Jenner'io išradimu susidomėjo.

O dabar reikia ir statistikos biskis paduoti. Čia pasakau žodžiais nei biski nemažesnio žmogaus medicinos moksle, kaip Rosenau.

"Paskilbęs matematikas, Bernouille, apskaitliavo, kad laike 18-to amžiaus tik 25 metų tarpolaiky nuo rauplių mirė 15,000,000 žmonių. Aprokuota, kad 60,000,000 gyvasčių šitame amžiuje rauplės nušlavė. O Haygarth įrodo, kad Chestery, Anglijoj, prieš rauplių epidemiją buvo 14,713 gyventojų, po epidemijai — tik 1,060, tai tik 7 nuošimčiai visų gyventojų, kurie niekad rauplių neturėjo.

"Į vakarines šalis rauples nugabeno ispanai, tai buvo apie penkioliktuose metuose po atradimui Amerikos. Sakoma, kad Mexikoj į trumpą laiką mirė nuo rauplių net 3,500,000 žmonių (Chapman). Catlin (1841 m.) įrodo, kad iš 12,000,000 Amerikos indijonų 6,000,000 mirė nuo rauplių. Islandijos saloje 1707 m. buvo 50,000 gyventojų, bet užėjus rauplių epidemijai, pasiliko vos 18,000; taigi rauplės nukovė net 36 nuošimčius visų gyventojų, ir tai tik per vieną metą.

"1874 m. balandžio 8 d. Vokietija išleido priverstiną visų savo piliečių du sykiu čiepyjimą. Šiuo įstatymu einant, visi kudikiai pirmą sykį turi but įčiepyti dar nesulaukę vienų metų, o antrą sykį — sulaukę 12 m. Pradėjus šitam įstatymui nejuokais veikti, Vokietijoj rauplių epidemijų daugiau jau nepasirodė, nors gana dažnai šita liga buvo įgabenta iš kitų žemių. 1897 m. mirė nuo rauplių Vokietijoj vos tik 8 žmonės. O tuomet Vokietijoj buvo jau 54,000,000 žmonių. Nuo tada gan ilgi tarpolaikiai praeidavo be jokios nuo rauplių mirties. Nuo 1901 iki 1910 metų Vokietijoj išviso mirė 380 žmonių. Bet tuo tarpu Anglijoj ir Valijoj, kur randasi perpuse mažiau gyventojų nei Vokietijoj, nuo rauplių mirė 4,286 žmonės. Matome, kaip mažai dirvos rauplės Vokietijoj turėjo. Ten jos nukirto tik kelis, ir tai didžiumoje ateivius. Ve, 1909 m. mirė Vokietijoj nuo rauplių 26 žmonės, 13 iš jų buvo svetimšaliai, 11 iš Rusijos. O 1911 m. nuo rauplių Vokietijoj mirė 288. Iš šitų 119 buvo svetimšaliai. 1912 m. nuo rauplių mirė 540, iš kurių 16 buvo tarpgi ateiviai. Laike pasaulinio karo daugybė rusų nelaisvių praplatino Vokietijoj rauples ir tarp civilių gyventojų. Didelėje vokiečių kariumenėje nuo 1874 iki 1914 metų mirė nuo rauplių tik du kareiviu. Ir tai vienas iš jų buvo nevykusiai įčiepytas. Vokietija parode pasauliui, kaip reikia išnaudoti didelį Jenner'io išradimą."

Rodos, kad nei vienas sveiko proto žmogus negali šitokiems faktams prieštarauti. Tai įrodymai, kad čiepai yra didelių žmonių gyvenime, laimėje, dailume, sveikatoje ir gyvybėje faktorium. Juos reikia išnaudoti. Čia valdžios privalumu turėtų buti, idant kiekvieną privertus įsičiepyti. O visokiems šarlatanams: chiropraktams, napraptams, osteopatams, krikščioniškiems mokslininkams ir kitokiems žmonių sveikatos neprieteliams reikėtų tėvišką lekciją duoti, tai yra jų palaidą burną uždaryti, kad jie negalėtų žmonių klaidinti.

Med. Stud. Al. Margeris.

AR ŽINOT, KAD —

Ponas May pasakė, jogei šiais metais Rusijoj nebuvo stokos maisto? Kaipo faktą jis nurodo į didelį kviečių derlių toj šaly. Manoma nei, kad kviečių atliks ir eksportui. Visa Europa pradeda realizuoti, kad Rusijos prekyba yra faktorius, į kurį reikia atkreipti atydą. Ar žinot, kad tabakas vartojamas Helmar Cigaretams yra geresnis ir skanesnis už tą tabaką, kuris yra vartojamas kitokiems cigaretams?

NEPAPRASTAS PASIULYMAS LYTIŠKAI NUSILPNĖJUSIEMS VYRAMS.

Prisiųskit mums tik 50c.

Lytiškai nusilpnėję vyrai, kaipo nervuoti, išgyja ant visados. Išsigydysit vartodami NOVO. Todel, ir gatlima pavadinti stebėtinu, kuris jau tukstančius išgydė lytiškai nusilpusius vyrus. Jei varginu nerviškas nusilpnėjimas, jei nustoje vyriškumo, jei turite maloncholiją, šaltas rankas ir kojas, galvą skauda, skandėjima arba vidurių užkietėjima, iš priežasties paeina baisus sapnai ir abelnai kad tik apsireiškia žmonėse. Kaip pasinaudojo kiti, tai panaudokit ir jus naudojant NOVO. Tą buda vartojant, trumpame laike tapsite tvirtu, sveiku, laimingu, jei tik laiku vartosit. Pavyzdžiui, kad pertikrinus jus tuomi, pasiųsime NOVO ir tikrai persitikrinsit, pasiųsime VELTUI tiek, kad pilnai užteks ant 15 dienų, jei tik prisiųsite pavarde, antrasą ir 50c. pašto ženkleliais arba pinigais apmokėjimui persiuntimo lėšų. Meldžiu atkreipti atydą, kad tai ne yra pernagžas pamėginimui pakelis, užteks ant 15 dienų. Šis pasiulymas yra ant aprubežiuoto laiko. Parašykit mums be vilkinimo, paminėdami laikraščio vardą, kuriame matėte šį paskelbimą, o mes išsiųsime minėtas rydulės taojaus. (35)

NOVO COMPANY
Box 33, Dept. 40, Brooklyn, N. Y.

Netrukit kitokio, kaip tik su šiuo paveikslu.
Salutaras ligas gydo.
Tai daro ne iš pavydo;
Teikia kiekvienam sveikatą,
Kurs tik vartoja Salutarą!

Salutarą Biterį žmonės vartoja jau per 15 metų nuo visokių pilvo ligų ir gėrisi jo stebėtinoms pasekmėmis, kadangi neranda jam lygaus, nei už jį viršesnio. Pasistengk įsigyti jo butelį, o mes užtikrinam, kad su juomi nesiskirsi, kol gyvas busi. Kokį tik vidurių nesmagumą jauti, kreipkis prie savo aptiekoriaus reikalaudamas tikro Salutaras, o jei jis neturėtų, kreipkis tiesiai prie išdėrbėjų priduodamas savo aptiekoriaus adresą, adresuodamas šiaip:

SALUTARAS
DRUG & CHEMICAL CO., Inc.,
Dept. 18
1707 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Telefonas
Marine 6382-W.

Hotel Wallash

Vienatinis Lietuviškas Hotelis
Atlantic City

10 SOUTH MICHIGAN AVE.
ATLANTIC CITY, N. J.

Petras Valasinas, Savininkas.

Musų Hotelis randas netoli vandens, tarpe Pennsylvania ir Reading stocių, vienas blokas nuo Young Milionines prieplaukos.

UŽLAIKOM PUIKIUS KAMBARIUS IR SKANIUS VALGIUS. (39)

NAUJA FOTOGRAFIJŲ STUDIJA "LEONARDI"

Iš priežasties keturių metų sukaktuvių nuo įdėjimo artistinės fotografijų studijos, žemiau pasirašęs praneša visiems skaitytojams, kad nuo šios dienos studija tapo perdirbta pagal naujausia sistemą ir su kiekvienu užsakymu 12 fotografijų uždyka visiems duosime didelį koleruotą paveikslą. Kiekvienas užsisakantis 12 fotografijų ir norėdamas gauti didelį paveikslą, tai iškerpa ir atneša mums šį kuponą.

No. 445 KUPONAS
delei dykai gaunamo paveikslo su tinkamais rėmais, užsisakant tuziną fotografijų.

LEONARDI STUDIO
63 COMMON ST., LAWRENCE, MASS.

Didžiausias Knygų ir Mokslo Išpardavimas

BAISIAS GALYBES VISOKIŲ KNYGŲ IŠPARDUODAME UŽ PUSE KAINOS.

Čia dedame tiktai nekurias knygas; kurie norite daugiau, reikalaukite kataliogo, kurį gausite dykai.

LYTIES MOKSLAS knyga, kuri užveria savyje didžiausias žmogaus kūno ir sveikatos slaptybes, pirmiau kainavo $7.00, dabar leidžiame už $2.50.

LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKAS ir ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAI (vienoje knygoje), be kurių nei vienas Amerikoj gyvenantis lietuvis apsieiti negali, pirmiau kainavo $11.00, dabar leidžiame už $5.50. Pilnais skuros apdarais.

GEOGRAFIJOS KNYGA, kurioje ir žemė, ir žmonės yra aprašyti taip plačiai, kaip niekur kitur, pirmiau parsidavė po $4.00, dabar mes parduodame po $2.00, ir tai puikiai apdaryta!

L. K. MOKYKLOS ARITMETIKOS LEKCIJOS, iš kurių išmoksi aritmetika greičiau ir lengviau, nego iš vadovėlio ar mokytojo, pirmiau kainavo $10.00, dabar leidžiame už $2.00.

L. K. MOKYKLOS ANGLŲ KALBOS LEKCIJOS, iš kurių išmoksta anglų kalba net ir tie, kurie iš niekur išmokti negalėjo, pirmiau kainavo $20.00, dabar leidžiame už $2.00.

L. K. MOKYKLOS LIETUVIŲ RAŠTIŠKOSIOS KALBOS LEKCIJOS, iš kurių taisyklingai rašyti išmoksta net ir tie, kurie korespondencijas per visą savo amžį rašė, iš visokių vadovėlių mokinosi ir vistiek taisyklingai rašyti neišmoko, pirmiau kainavo $20.00, dabar leidžiame už $1.00.

Pinigus siųskite: money order, express order, bankos čekį, dolerius registruotame laiške. Siunčiame ir per C. O. D., vadinasi, kai gausi pašte siuntinį, tai ten ir užsimoki.

Agentams duodam dar ligi šiol negirdėtai didelį nuošimtį.

Reikalaukite greitai, nes kas pirmiau reikalaus, tas daugiau laimės.

ADRESUOKITE: MARGERIO KNYGYNAS
2023 SAINT PAUL AVE., CHICAGO, ILL.

Negalėjo suvirškinti savo maisto.

Dabar jaučias geriau negu kuomet per 20 metų.

Ponas John Richard iš Woon'o, R. I., duoda tokį nuostabą paraišlimą: "Dabar aš jaučiuos daug geriau negu aš kuomet jaučiaus per 20 metų. Kuomet aš sugrįžau iš karo su ispanais, tai aš buvau visai susinaikinęs. Per 4 metus aš nesitikėjau, kad aš pasitaisysiu. Aš išmėginau maane viską kas tik gra ir pradėjau imti Nuga-Tone'a. Ilga laika aš negalėjau valgyti to, ko aš norėjau ir tarėjau skausmus visose kuno dalyse ir negalėjau nieko suvirškinti. Bet šiandien aš esu visai kitas žmogus. Aš turiu gerą apetitą ir gerą sveikatą. Aciu jusų [illegible] stebuklingam Nuga-Tone'ui." Šitas didysis sveikatos ir stiprumo taisytojas turi tukstančius tokių draugu. Patėmęink jį pats ir įsitikink. Vienam pilnam mėnesiui gydytis tik $1.00. Nuga-Tone'a pardavinėja visi geresni aptiekininkai požitingai garantuodami, kad suteiks pilną patenkinimą, arba pinigai bus sugrąžinti (garantija rasi prie kiekvieno bonkelės), arba tiesiog pasiųs apmokėtu pastu National Laboratory, 1038 S. Wabash Ave., Chicago, Ill., persiuntus jiems $1.00.

NAUJIENA!

Mes parduodame PIANUS ir lietuviškas ROLIUS del PLAYER PIANŲ.
Nauji Player Pianai $365.00.
Lietuviški Rolliai del Player Pianų 60c. ir augščiau.
Jeigu manot pirkt pianą, player, gramafoną arba lietuviškų rolių, rašykit mums lietuviškai, o mes suteiksim jums pilną paaiškinimą ir ant pareikalavimo prisiųsime katalogą. (26)

GARDINER PIANO CO.
472 Westminster Street,
PROVIDENCE, R. I.
Rašyk B. Simonavičius.

KYLA IŠGYDOMA.

Stuarto Plapao Paduškaitė.

Jus galite mesti šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyti nuo kylos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėjus nenusenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprenžinų neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe. Gauta aukso medalius. Mes prisiųsime ką sakome, atsiųsime jums išmėginimui visai DYKAI. (?)

PLAPAO LABORATORIES
3958 Stuart Bldg., St. Louis, Mo

Čia mes turim proga pamatyti žmogiską skilvį, kur kiekvieną diena mes girdim atsitikimų tukstančiam žmonių išauga Pinisaidės. Tuojaus pasirodo didžiausias pavojus sveikatai, ir gyvasčiai. Operacijas darant tankiai žmogus nebeatsikelia po operacijos, o kad ir atsikelia, tai sveikatos nebeturi. Taigi, dabar čia parodo, kad reikia save gelbėti pirm laiko, kol nėra dar prisikabinęs pinisaidis, arba vėžys ir kitos kokios blogos ligos prisikabina prie nuslopusio, nesveiko skilvio. Taigi, Brangus Prieteli, atkreipk atydą kaslink savo sveikatos ir gyvasties. Kada pajaučiate kokių nors negerumu savo viduriuose, tai tuojaus reikalaukite J. Baltrėno Bitteris. Prašalina visas minėtas ligas, padaro apetitą, svarumą liesiems žmonėms ir suteikia daugiau gyvumo, energijos, prailgina gyvenimą. Silpniem, sunykusiem, nervuotiem vyram ir moterim ir vaikam nėra nieko geresnio per J. Baltrėno Bitterio, kurį žmonės vartoja per 20 metų, per kurį 1000 vyru ir moterų apturėjo geresnę sveikatą ir prailginoj gyvenimą.

Kaina 1 bonka $1.00.
Brangus Prieteli, šitą apskelbimą pasilaikyk ateičiai.

SVEIKATOS GELBĖTOJAS
Drug Chemical Co.
J. Baltrėnas, Prop.
2500 W. Pershing Rd., Chicago, Ill.
Phone Lafayette 6919.

HOLLAND AMERICA LINE

Geriausias ir tiesiausias susinešimas per vandenį su LIETUVA.
Laivai iš Rotterdamo nuveža pasažierius tiesiai į PILIAVĄ.

VOLENDAM ..... Rugsėjo 1
RYNDAM ..... Rugsėjo 8
NEW AMSTERDAM Rugsėjo 15
VEENDAM ..... Rugsėjo 22

Musų laivai turi geriausius patogumus trečios klesos pasažieriams.
Užsisakant vietą kreipkitės prie vietos agentų arba pas

HOLLAND AMERICA LINE
89 State St., Boston, Mass.

Ekspresinis Patarnavimas Į BREMENĄ

REGULIARIAI išplaukia seredomis ir subatomis. Dideli ir greiti laivai. Geriausias maistas ir atskiri kambariai su dviem ir keturiom lovom. Turėk smagumą kelionėj ant

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ VALDŽIOS LAIVŲ

S. S. Geo. Washington Rugs. 1, Sp. 6
S. S. Leviathan Rugs. 8, Rugs. 29
S. S. America Rugs. 11, Spalių 13
S. S. Pres. Roosevelt Rugs. 15, Sp. 23
S. S. Pres. Fillmore Rugs. 18
S. S. Pres. Harding Rugs. 22, Sp. 27
S. S. Pres. Arthur ..... Spalių 2

Klausk informacijų apie išplaukimus.

United States Lines
75 State St., Boston, Mass.
Agentai visuose miestuose.
Tvarkytojai ir Operuotojai del
U. S. SHIPPING BOARD

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE
Trumpiausias kelias į
LIETUVĄ

Laivai išplaukia kas savaitė nuo Piero 86, North River, pėda nuo 48 gatvės, New Yorke. Geriausi musų laivai "Resolute", "Reliance", "Albert Ballin", "Deutschland" vežė I, II ir III klesų pasažierius. Taipgi populeriai laivai "Mount Clay", "Mount Carroll", "Mount Clinton", "Hansa", "Thuringia" ir "Westphalia"

UNITED AMERICAN LINES
JULIUS ROTTENBERG,
260 Hanover St., Boston, Mass.
arba pas kitus gentus.

NGL
NORTH GERMAN LLOYD

LAIVAKORTĖS
Jusų giminėms Lietuvoje per
BREMENĄ
Ant naujausio ir geriausio vokiečių laivo
COLUMBUS
arba ant kitų vienos klesos laivų. Autorizuota Linija Lietuvos Valstybės del Emigracijos. Delei informacijų kreipkitės pas agentus arba į
NORTH GERMAN LLOYD
192 Washington St.,
Boston, Mass.

CUNARD

AR NORITE ATSIIMTI GIMINES Į AMERIKĄ?

2629 Lietuviai atvažiuos į čia šį metą.

Leisk musų raštinei Kaune pagelbėti Jusų giminėms išgauti pasportus ir vizas ir tinkamai juos prirengti į kelionę.

Nereikia laukti del vietos, turintiems Cunard linijos laivakortes. Cunard laivas išplaukia iš Europos kas kelintą dieną. Cunard laivakortės yra geros kelionei ant AQUITANIA, BERENGARIA ir MAURETANIA, greičiausia jurų kelionė tarp Lietuvos ir Amerikos.

Del smulkesnių informacijų, malonėkite susižinoti su musų vietiniu agentu arba musų raštinėje.

Cunard Line
126 State St.,
Boston, Mass.

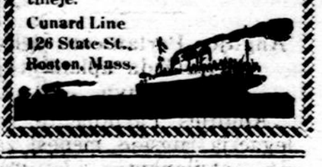

LAIVAKORTES.—PINIGŲ SIUNTIMAS

PARDAVIMAS LAIVAKORČIŲ Į KLAIPĖDĄ ir KITUS PORTUS. PARTRAUKIMAS GIMINIŲ IŠ LIETUVOS. PERSIUNTIMAS PINIGŲ. NOTARIJALIŠKAS BIURAS. PIRENGIMAS DOKUMENTŲ. SĄZININGAS ir PIGUS PATARNAVIMAS. RAŠYKIT MUMS DEL RODOS ir PATARIMO, O NESIGAILĖSITE. ATSIMINKITE MUSŲ ANTRASĄ:

INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU,
136 EAST 42nd STREET, —:— NEW YORK, N. Y.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Iš Lietuvos laikraščių)

Milicijos žiaurumas.

VAŠKAI. Pilietis Baltrus Steponavičius ir Juozas Stravinskas privačiais reikalais kreipėsi į antros nuovados milicijos viršininką. Viršininko nebuvo namie, taigi teko kalbėtis su milicijantais. Milicijantai buvo smárkiame, nors nenaturaliame, upe ir kadangi pil. Steponavičius buvo tokiame pat upe, žodis po žodžio ir pasikalbėjimas išėjo gana karštas. Pasikalbėjimas pasikalbėjimu, bet negera tai, kad milicija tuojau pasinaudojo savo galia, pil. Steponavičių apkulė ir dar pasodino į šaltąją. Bet tuo viskas nepasibaigė. Neužilgo Steponavičius ir Stravinskas gauna Biržų-Pasvalio apskrities viršininko nutarimą, kad jie yra nubausti po 500 litų arba po mėnesį atsėdėti. Abu minėti piliečiai yra darbininkai ir jiems 500 litų visai negirdėta suma, taigi noroms nenoroms reikės tupti po vieną mėnesį, o šeimyna telieka badauti.

Žižė.

Nusišovė delei tėvų žiauraus su juo elgimosi.

KAUNAS. 24 liepos, Panemunės gatvėj Nr. 7, revolverio kulka nusišovė 20 metų K. Augustauskas.

Nusižudėlis paliktoje kortelėje rašo, jog nusižudęs nepakęsdamas savo tėvų daromų jam paniekinimų ir jų žiauraus atsinešimo.

Kaunietis.

Apvogė kunigą Tumą.

KAUNAS. Liepos 26 apie 9—10 valandą ryto turbut profesionalai vagys apvogė kanauninko Tumo butą. Paimta visi auksiniai ir sidabriniai daiktai bei pinigai. Nuostolių padaryta apie ant 4,000 litų.

Nubaudė už draskymą plakatų.

SALANTAI, Telšių apskrities. Birželio 19 d. trečios nuovados taikos teisėjas nubaudė Salantų valsčiaus viršaitį Kastą Dendrauskį iš Baidotų kaimo 5 paroms kalėjimo arba 25 litais pabaudos už draskymą laike rinkimų kairiųjų partijų plakatų. Tą šunybę pastebėjo darbininkas ir išdrįso paduoti į teismą. Liudyjo 4 liudininkai.

Kad taip visur su panašiais ponais sąmoningi piliečiai padarytų!

Teis. mylėtojas.

Automobilius suvažinėjo moterį.

KAUNAS. 17 d. liepos, Ukmergės plente, prie namų Nr. 91, automobilis 1057 Nr., girto šoferio valdomas, suvažinėjo pagyvenusią moterį, kuri vargu bepasveiks. Tas automobilis ėjo į miestą ir taip šlitinėjosi į šalis, kad moteris negalėjo pasišalinti. Smarkiai sutrenkta, kruvina nugabenta ji ligoninėn, o šoferis milicijon.

Anglijos Parlamento delegacija žada aplankyt Lietuvą.

Anglijos Parlamento delegacija rugsėjo mėnesį žada atsilankyti Lietuvon. Seimo pirmininkas pasiuntė per Lietuvos Atstovybę Anglijoj oficialų Anglijos Parlamento pirmininkui (Spykeriui) pakvietimą. Delegacijai priimti iš visų Seimo frakcijų sudaromas komitetas. Toji Anglijos Parlamento delegacija lankys dar Skandinavijos ir kitas Pabaltijos valstybes.

Kunigas veja nuo šventoriaus darbininkus.

BALBIERIŠKIAI (Mariampolės apskrities). Musų valsčiuje yra keletas dvarų, kuriuos valdė grapas Žultauskas. Besikuriant Lietuvai dvarų savininkas išbėgo į Lenkiją palikdamas dvarus Dievo apveizdai. Tuomet tuos dvarus paėmė savo žinion valdžia ir išnuomavo darbininkams, kurie juos valdo bendrai. Vienuose dvaruose, kur darbininkai labiau susipratę, gyvena gana gerai, kituose šiek tiek biogiau.

Liepos 15 d. Balbieriškų buvo toks atsitikimas. Vietos klebonas, uolus kademų partijos tarnas ir "cicilikų" ėdikas, pamatė ant šventoriaus porą darbininkų iš netolimo dvaro, iš kurio rinkimų metu buvo išvytas federacijos agitatorius. Klebonui nemalonu pasidarė, kad tokie "parmazonai" stovi ant šventos vietos. Taigi paėmė juos už krutų ir išvedė į gatvę. Eidami tie darbininkai kalbėjo, kad turbut nereikia eiti ne tik bažnyčion, bet ir ant šventoriaus. Mat pats klebonas liepė nepoteriauti. Kažin, keno patarimu klebonas taip daro?

Kunigas norį prašalint mokytoją.

KAIRIAI, Šiaulių apskrities. Kairių mokyklos vedėjas, nors ir budamas silpnos sveikatos, visą laiką darbuojasi visuomenės labui. Jo rupesniu yra įsteigti vakariniai suaugusiems kursai, rengiami vakarėliai, paskaitos ir t.t. Toks mokytojo darbavimasis nepatiko vietos klebonui, kuris jokio kulturos — švietimo darbo nedirba. Š.m. liepos 1 d. neteisėtai sušaukė mokyklos mokinių tėvų susirinkimą, kuriame begėdiškai mokytoją šmeiždamas, surašė prašymą, kuriame mokytojas kaltinamas, kaipo didžiausias religijos priešininkas ir del to prašoma jį iškelti kiton vieton. Pasinaudodamas "dvasišku" autoritetu ir žmonių tamsumu, surinko kiek parašų ir prašymą pasiuntė kur reikia. Veikiesnieji daugiau susipratę vietos žmonės, ypač jaunimas, labai susirupinę, kad nereiktų skirtis su vienintėliu šiame užmirštame kampelyje darbuotoju. Prieš tokį begėdišką kunigo elgesį griežtai protestuojama.

J. Ž.

Kunigams daugiau rupi politika, negu tikėjimas.

GARLEVA (Kauno apskrities). Birželio 27 d. teko buti savo reikalais pas Garlevos kleboną ir tuo pačiu laiku atėjo kokia tai nepažįstama žmona. Teko girdėti, kad klebonas tą žmoną koliojo ir vadino bedieve. Sako, tavo vyras Judošius, cicilistas, pasakė, kad jisai susitvertų velnių koplyčią, kaip sutvėrė judošių partiją. Moteriškę varė laukan, žmona, atsitraukus kiek nuo kunigėlio, pradėjo teisintis, sakydamą, kad ne socialdemokratai judošiai ir darbininkų išdavikai, bet federantai, kurie tik mulkina darbininkus ir į pražutį ve-. Tuomet kunigėlis pradėjo rėkti dar piktesniais žodžiais. Aš jau ne kartą pastėmijau musų kunigėlį taip elgiantis su žmonėmis. Ateneš koks darbininkas kudiki pakrikštyti, kunigėlis ir klausia, ar katalikas, o gal bedievis. O jeigu jau kokia nors davatkėlė bus įskindus, tai tą žmogų iškoliojа visokiais žodžiais čia pat prie publikos. Vieną kartą atnešė iš Garlevos miestelio krikštyti vaikelį. Kuma buvo dar visai jauna, o kumas jau suaugęs vyras. Klebonas tuojau tą kumutę nusitvėrė ir ėmė rėkti: girdi, tu balsavai už bedievius ir tavo visa familija balsavo, tai vaikui krikšto nereikia. Nors aš ir federantas, bet tokiu kunigo pasielgimu labai pasipiktinau. Man rodosi, kad kunigui nepridera taip koliotis. Kas savaitė aš einu į bažnyčią ir klausaus pamokslo. Kunigėliai ragina mylėti savo artimą, kaip pats save, ir atleisti kitų padarytas skriaudas, bet patys taip nedaro. Daug kur buvęs, bet tokių kunigų, kaip Garlevoj, nemačiau.

Federantas.

Kunigas keikunas.

SEREDŽIUS (Kauno apskrities). Rinkimai į Seimą praužė, bet įnirtę krikščionių demokratų agentai dar ir dabar nesiliauja burnoję. Taip birželio mėnesį vieną šventadienį Seredžiaus klebonas apsiputojęs iš sakyklos keikė nepaklusnes aveles, nebalsavusias už "krikščionis" ir jų sėbrus. Štai jo žodžiai: "Kad tų, kurie balsavo už socialistus, pasėti javai dingtų žemėje, kad jų vaikus suėstų parkai; prakeikti amžinai visi, nebalsavusieji už krikščionis-demokratus ir t.t." Štai kokiais žodžiais Seredžiaus "ganytojas" Dievo vardu laimino savo parapijiečius. Bet veltui klebonėliai, jusų keiksmai, susipratusieji darbininkai žino, kas tikrai jų reikalus gynė ir gina.

Negelbės nei jusų burnojimai, nei visokios "darbo federacijos". Lietuvos darbininkai atbunda ir toliaus nesiduos save mulkinti.

Miškinis.

Dvarponis be galvos ir kitos štukos.

Važiuojant vieškeliu iš Kauno į Prienus, 19-me kilometre Pakuonio valsčiuje randi dvarą Jokimiškį. Kadaise šito dvaro savininkas išsimurino palei vieškelį gražią koplyčaitę-kapą, kurioje apie aštuonios dešimtys metų atgal ir buvo tas dvarponis palaidotas. Dvarponio lavonas buvo balzamuotas ir todel iki šio laiko gerai užsilaikė. Aštuonias dešimtis metų koplyčaitė stovėjo ir joje palaidoti gulėjo ramiai. Dabar gi koplyčaitės langai išlupinėti, durys išlaužtos, dvarponio lavonas iš karsto išmestas, galva nusukta, rankos sulaužytos (turbut žiedus turėjo).

Iki šiolaik čia palaidotų kaulai nors išversti iš karstų buvo spardomi iš kampo į kampą, tačiau nebuvo išmesti iš koplyčaitės. Dabar gi 24 d. birželio važiuojant pro koplyčaitę štai kas matosi: dvarponio lavonas be galvos, su sulaužytomis rankomis išvilktas iš koplyčaitės ir įkeltas į medį. Štai kokia štuka!!!

Šitame valsčiuje ant stogo akėčias kam užkelti, nakčia gyvulius iš tvarto išleisti ir suvaryti juos į viralų daržus, nunešti ir nuskandyti Nemune žagres, tai taip paprastos "štukos", į kurias čia reaguojama tik nusišypsojimu.

Visi nori važiuot Amerikon.

KUPIŠKIS. Čia plačioje apielinkėje, jei ne visame musų krašte, daug kas ne juokais susirupino ir smarkiai ėmė domėtis važiavimu į Šiaurinę Ameriką. Jaunų ir pagyvenusių, beturčių ir pasiturinčių vien tik svajojama, kaip čia pagalios į tą "palaimintąją" žemę pakliuvus. Visur teiraujamasi, rašinėjama, slaptųjų agentų klausinėjama, vienok mažai keno tikslas pasiekiama. Slaptas į Ameriką važiavimas, apart visų sunkenybių ir pavojaus, kainuoja virš 400 dol. su "Affidavitais" ir sunkiai susibylojama, taip kad svajonės dažnai lieka gražiomis svajonėmis ir Mahometo rojaus sapnais... —

Visuotinas Lietuvos gyventojų surašymas.

Šių metų rugsėjo 11 d. bus surašomi Lietuvoje gyventojai ir jų amatai. Tam darbui atlikti sudaryta tam tikra įstaiga — Vyriausioji Visuotino Gyventojų Surašymo Komisija. Ji dabar ruošia kalbamu reikalu atatinkamus nurodymus. Visa Lietuva padalinta į 24 apygardas, o apygardos į rajonus. Apygardas sudaro 20 apskričių ir 4 miestai: Kaunas, Panevėžys ir Ukmergė. Kiekvienas rajonas apima vieną ar du valsčiu; tokių rajonų turės buti iki 200. Rajonai dalinami apielinkėmis, į kurias įeina vidutiniai 750 gyventojų arba 100 ukių. Surašinėtojais apielinkėse bus pakviesti augštesniųjų klesų moksleiviai, studentai, valstybės tarnautojai, visuomenės veikėjai ir šiaip išsilavinę asmenys. Už uolų pasidarbavimą gyventojų surašyme dalyviai bus pažymėti.

Krikščionys samdo valkatas, kad užpuldinėtų bedievius.

GARLIAVA (Kauno apskrities). 9 d. birželio eidamas per Garliavos miestelį sutikau man nepažįstamą žmogų, kuris prie manęs prisiartino ir užklausė: "Kur eini, bedievi?" Aš jo paprašiau nekliudyti gatve einančių žmonių, tuomet jis mane norėjo įstumti į grabę ir, žinoma, gerokai suduoti, bet labai apsiriko, nes nutvėręs "dievobaimingą žmogelį" norėjau nuvesti į miliciją, bet vargšas teisinosi, kad mane užkliudęs ne savo nuomone, buk jam davė koks tai ponas 5 litus ir prašęs mane gerokai apkulti už tai, kad aš prieš rinkimus platinau kairiųjų atsišaukimus. (Gaila, kad nežinau, kas per vienas tas ponas, kuris samdo vakare 10 val. pastoti piliečiams kelią, bet gal ateity pavyks sužinoti). Tai mat kaip elgiasi musų krikščionys. Patys nieko negalėdami padaryti samdo kokius tai valkatas žmonėms mušti. Kažin jeigu viršminėtas ponas pasisakytų kunigui prie klausyklos, kad samdė pastoti žmogui kelią, ar gautų išrišimą?

Marksistas.

RAYMOND'S

352—362 WASHINGTON STREET, BOSTON, MASS.

ATDARA KIEKVIENĄ SUBATĄ IR KIEKVIENĄ SUBATVAKARĮ.

KITAS ČEVERYKŲ STAKAS IŠ BANGOR, MAINE

750 PORŲ — Late yra Moteriškų augštų ir žemų čeverykų. Daugumą senos mados, bet gero išdirbimo. "La France" ir "Rice & Hutchins" irgi yra tame kate. Pumpsai, Batai ir Oxfordai — visi ..... 50 centų pora

DAUGIAU — Vaikams čeverykų, visi gerai nešiojasi. Miera iki penkių ir pusės 1.95

Moterų darbiniai čeverykai, stori gumo padai, rudo kanvaso viršai. Padirbti "Hood Rubber Co." Visokio didumo .. 1.95

KRUVA ĮVAIRIŲ — Vaikams Rudų Leisinių Batų į mokyklą, stori padai; miera iki dviejų 1.75

EASY BASEMENT AND UNCONSTRAINED SULLER

Jardo platumo Fleece Cotton Domet, Flaneliai, baltyti ir nukirpti nuo ritimo. Jardas ..... 20¢

56 colių Cream Curtain Marquisettes, taškuotas ir figuruotas. Jardas ..... 10¢

Importuotas Japoniškas "Nippon" Crepe Ginghams, lygiai čekuotas. Jardas .... 25¢

Extra sunkus, gražiai atspausti Repp Cretonai, 32 colių. Jardas ..... 25¢

Jardo platumo, ant mėlyno dugno gražiai atspausti perkeliai. Jardas ..... 18¢

Tikro lino nebaltytas abrusinis audeklas, raudonais krašteliais. Jardas ..... 15¢

34 colių gražiai atspausdinti Cretonai, atkirpti iš šmotų. Jardas ..... 15¢

Gražiai baltytas abrusinis audeklas, 85% lininis. Jardas ..... 18¢

Jardo platumo Mergaičių Skautų audeklas, sulfuru dažytas Khaki siutams. Jard. 30¢

Sunkus Bovelninis Crash, raudonais ir mėlynais krašteliais. Jardas ..... 12½¢

Sunkus lovų užtiesalai, dryžuoti, pilni šmotai. Jardas ..... 25¢

18 colių Baltyta Indiono galva del šalikų ir kitko. Jardas ..... 16¢

Bates Koleruota Bovelninė Stalo Damaska, spalvos gvarantuotos, kad nenusus, Jardas ..... 65¢

Gražus dryžuotas artistiškas Tickings, 8-oz. sunkumo, satinu baigtas. Jardas 30¢

Japoniški Kimono Crepe, importuoti, pirmos rųšies. Jardas ..... 35¢

Jardo platumo Curtain Marquisette, balti ar kitoki. Jardas ..... 10¢

Jardo platumo Baltyti Curtain Scrim, tinkami viskam. Jardas ..... 18¢

Remnants gerai baltyti bovelniniai Domet Flaneliai, 27 colių. Jardas ..... 17¢

36 colių baltyti Marquisette Curtaining. Jardas ..... 18¢

Jardo platumo shirred Shade Cloth, cadet ir champagne. Jardas ..... 25¢

Lockwood 36 colių baltyti Sheetingai, remnants . Jardas ..... 15¢

Cannon Mills baltytos Paklodės, 81x90 colių. Kiekviena 1.50

Standard Baltyti Seamless Sheetingai, 2¼ jardų platumo. Jardas ..... 45¢

Cannon Gražiai Baltytos Paklodės 81x99 colius. Kiekviena 1.60

DAUGIAU DAMASK SPESHULS

58 colių Bovelninis Mercerizuotas Damask, specialės vertės. Jardas .... 55¢

64 colių Bovelvinis Mercerizuotas Damask, baltas arba spalvuotais krašteais. Jardas ..... 65¢

72 colių Bovelninis Mercerizuotas Damask, satinu baigtas, 4 rųšių. Jardas ..... 95¢

64 colių tikro lino Cream Loom Damask, trijų rųšių. Jardas 1.50

64 colių tikro lino Baltytas Damask, specialiai satinu baigtas. Jardas 1.75

Tikras lininis baltytas Damask, sunkios rųšies, dviejų jardų pločio. Jardas 1.95

DAUGIAU BLANKETŲ — DAUGIAU PAKLODŽIŲ

Tikri Vilnoniai Blanketai del dubeltavų lovų. Pora 8.75

Pareina in Scoth plaids, miera 70x80; gray plaids, 70x82; blue plaids, 70x82; scarlet, su juodu apkraščiu, 70x80.

Pilki Plaid Blanketai ir Mėlyni Plaid Blanketai. Pora 7.50

Šitie blanketai yra pusiau vilnoniai su bovelna, pilno didumo, 72x84 ir 70x80 colių.

Balti Vilnoniai Maišyti Blanketai. Pora 6.50

Šitie Blanketai yra pilnos mieros, 70x80 colių, rožavais arba mėlynais kraštais.

BETTY BATES PAKLODES

Tik ką atėjo tiesiog iš audinyčios daugybė šių paklodžių, visiškai gerų, tik kainos nunuštos:

Miera 81x90, hemmed. Viena 3.50; 81x108—4.25; 90x100—4.25

VAIKŲ DRAPANOS

Šimtai 2-jų Kelinių Siutų

TIESIOG IŠ VIENUOLIKOS IŠDIRBYSČIŲ

216 GERAI PADIRBTI 2—KELINIŲ SIUTAI — Pusiau vilnoni, tamsiai rudi ir pilkai maišyti, kai kurie kotai su alpaca pamušalu. Norfolk modeliai ..... 7.95 miera 8 iki 18

183 DRUTI 2—KELINIŲ SIUTAI — Tamsini pilki, maišyti, su 2 kišeniais, gerai pasiuti, abejos kelinės su pamušalu ..... 5.75 miera 7 iki 17

657 VILNONIAI 2-JU KELINIU SIUTAI

GERIAU PADIRBTI PERDĖM

8.75 10.75 12.50 14.75

MODELINĖS BLIUZELĖS — Augštos rųšies, gerai padirbtos Vaikams nuo 7 iki 16 metų 75c

Geri Vilnoniai Jersey SIUTAI 4.75 — Sampalai ir modeliai augštos išdirbystės. Miera 3 iki 7.

Latas Corduroy ETONU ir pusvilnonių TWEED MIDDIES 2.95 Miera 3 iki 9

Daugiau Corduroy Nickerių, 7 iki 17. Pora 95c

Sumaišyti Latai Vaikų Bliuzelių ir Marškinių .. 45c

Vaikų Kepurės ir Skrybėlės 45c 65c 95c

DAUGIAU KOMFORTERIŲ

Storos, medvilnėmis pamuštos užklodės, pilno lovos didumo, balta medvilne pripildytos, viena 2.50

Stičiuotos lovų užklodės, Sunkios rųšies, pilno lovos didumo, viena 3.50

Storos, medvilnėmis pamuštos užklodės (pusiau šilkiniu audeklu apsiutos), mėlynos, ružavos, geltonos ir kitokios, pilno lovos didumo, viena 5.00

Daugiau White Scalloped Ripplette Lovoms Setu del vieno ir pilnos mieros, 72x90 ir 81x90. Setas .. 3.50 3.95

Daugiau White Hemmed Ripple lovoms paklodžių, 3 mierų, 63x90; 72x90 ir 81x90. Viena 1.50 1.75 2.00